

WE ZIJN NIET ALLEEN IN HET HEELAL

HET IS HET JAAR 2023; DE AARDE IS MASSAAL

OVERBEVOLKT EN DE MENSHEID IS OP ZOEK

NAAR EEN ALTERNATIEVE VESTIGINGSPLAATS. HET

ONDERZOEKSSCHIP, DE SS AMAZON, DAT NAAR DE MANEN

VAN JUPITER EN SATURNUS GEREISD IS, VERDWIJNT OP

EEN MYSTERIEUZE MANIER. JIJ GAAT OP ZOEK NAAR HET

SCHIP MAAR JE BELANDT IN EEN NACHTMERRIE WAARIN

MOORDLUSTIGE WEZENS HET OP JOU VOORZIEN HEBBEN.

NEEM GEEN RISICO: SCHIET OP ALLES DAT BEWEEGT!

EEN ZINDERENDE SCIENCEFICTION
SHOOT 'EM UP GAME MET ADEMBENEMENDE
GRAPHICS, MEERDERE MISSIES EN
3 MOEILIJKHEIDSNIVEAUS (2 DISCEN).

CD-INTERACTIEF:

"HET BESTE SCHIETSPE Dat tot nu toe Is uitgebracht!"

HTTP://WWW.CD-ONLINE.NL/

WILT U MEER WETEN, BEL DAN

DE PHILIPS CONSUMENTENLIJN

TEL. 0900-8406 (20 CENT PER MINUUT)

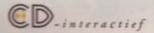
PHILIPS

Let's make things better.

PHILIPS

F 99.95/BE hill 799di.com

Positivo 3385, 2001 DJ Haarlem

Telefoon abonnementen 023-5364401

Telefoon redactie 023-5360160 Telefax: 023-5359627

E-mail: cdi@hub.nl

Hoofdredactie Sybrand Frietema de Vries

Eindredactie

Foeke Collet

Medewerkers Ram Helweg, René Janssen, Lennie Pardoel, Ruud van der Schaft, Rob Smit

Art direction

Vormgeving Carola Hoff, Jan Willem Bijl, Menne Pelser

Fotografie Hans van Dormolen

Redactiesecretariaat Wilma Bockel, Charlotte Hoek

Traffic Saskia van Holk

Marketing Babette Molenaar, René Verhoeven

Administratie Richard Maat, Marcel Smit, Bart Barnard, Muriël Snijder

Uitgever Wouter Hendrikse

Directie A.W. Elfers, J.C. Nusselder

Abonnementen
CD-interactief, Postbus 3389, 2001 DJ Haarlem,

Telefoon: 023-5364401. CD-interactief komt 11 maal per jaar uit. Een jaarabonnement kan op elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij u het abonnement schriftelijk opzegt, uiterlijk twee maanden voor de vervaldatum.

Advertenties

Retra PubliciteitsService, Sander Retra, Letty van der Brand, Postbus 333, 2040 AH Zandvoort, Telefoon: 023-5718480, Telefax: 023-5716002, Advertenties kunnen zonder opgaaf van redenen geweigerd worden.

Prepress en Druk Nederlands Drukkerij Bedrijf, Zoeterwoude.

CD-interactief is een uitgave van het Haarlerns Uitgeef Bedrijf B.V.
Zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever mag niets uit deze
uitgave op enigeriei wijze. worden overgenomen. © 1997

DVD

Het goede nieuws: deze maand worden op een beurs in Berlijn de eerste Europese DVD Videospelers geïntroduceerd! Het minpuntje: de winkels zullen niet meteen uitpuilen van de DVD-spullen. Veel fabrikanten houden de spelers nog even in de loodsen en wachten tot er voldoende software voorhanden is. Inderdaad: geduld!

DE ZAAK VAN SAM

Het was rustig. Té rustig. Ik wist dat het slechts een kwestie van tijd was voordat de deur zou openvliegen en alles zou veranderen. Weemoedig keek ik rond in de oase van rust die anderen ook wel 'kantoor' noemen. Een klop op de deur onderbrak mijn gedachten...

SITE SEEING

De hele wereld binnen handbereik vanuit de luie stoel? Het lijkt vooralsnog toekomstmuziek, maar met het naderen van de 21e eeuw kan het geen kwaad om aan het idee te wennen. Dus waar-

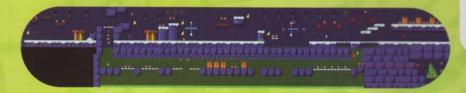
om ga je niet mee op onze digitale Site Seeing tour in Eindhoven?

CHRISTMAS

72

Wie heeft het nu middenin de zomer over een kerstspel? Jullie dus! Nog steeds krijgen we brieven binnen over geheime plekken, extra sterren en superbonussen. En zo hoort het ook bij een verslavend platformspel. Het wordt tijd om alle verborgen levels op een rijtje te zetten en de highscores flink op te schroeven.

RAAD EENS HOEVEEL...

Af en toe kom je een Video CD tegen die zo leuk is dat zowel kinderen als volwassenen er enthousiast over zijn. Raad eens hoeveel

ik van je hou is er zo eentje. Zeven leuke prentenboekverhalen op Video CD, waar kinderen helemaal in op gaan, terwijl de ouderen er glimlachend naast zitten.

38

VOETBAL

48

Kluivert en Bogarde naar AC Milan, Reiziger naar Barcelona, Laudrup naar Ajax, Cruz naar Feijenoord, Ronaldo naar Inter Milan, De Goey naar Chelsea, Overmars naar Arsenal en bij Groningen kunnen we gaan genieten van de kunsten van Rutger Feijen. Hé hé, de clubs zijn uitgeruild en eindelijk kan er weer gevoetbald worden! Wij trapten een balletje mee op Internet.

INHOUD

Redactioneel

pagina 7

Brieven

pagina 8

Nieuws pagina 10

Gimmicks

pagina 12

DVD

pagina 14

De Zaak van Sam

pagina 20

Site Seeing

pagina 25

Myst deel 2

pagina 28

Christmas Country

pagina 32

Films

pagina 36

Raad eens hoeveel...

pagina 38

Metropolis

pagina 41

Professioneel

pagina 44

Voetbal

pagina 48

Tips & Trucs

pagina 54

Prijsvraag

pagina 61

Balie

pagina 62

Uitgespeeld

pagina 66

Philipscoi.com

Nederlands gesproken

De allermooiste prentenboeken op Video CD

Raad eens ik van je h en andere verhalen

Hoe meet je hoeveel je van iemand houdt? Wat kan je allemaal doen om van de hik af te komen? En hoe maak je een verdrietige prinses weer aan het lachen?

Op de Video CD Raad eens hoeveel ik van je hou staan zeven prachtige prentenboekverhalen waar kinderen (en volwassenen!) geen genoeg van zullen krijgen en waarin ze veel van zichzelf zullen herkennen.

Raad eens hoeveel ik van je hou Waar blijft die bus? Van mug tot olifant Zebra heeft de hik Naar het hok stoute brok Plons! Luie Wammes

Raad eens

van je ho

Alleen verkrijgbaar Kijk in de Balie en vul de bon in dit nummer in.

via CD-interactief. f 29,95 / Bfr. 599

De allermooiste prentenboeken nu op MDEOCO

REDACTIONEEL

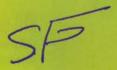
Bedrijvigheid

Zomerse

De zomer hebben wij nuttig besteed, vinden we zelf. Wij zijn bezig geweest de zeer bijzondere CD-i De Zaak van Sam af te maken en – speciaal voor onze abonnees! – uit te geven. In dit nummer bespreken we deze eerste Nederlandse spelfilm op CD-i en volgende maand nemen wij een kijkje achter de schermen. Tussen de dagelijkse strandbezoeken door – we zitten tenslotte in Haarlem – hebben we daarnaast nog tijd gevonden om de indeling van CD-interactief aan te passen. Voor mij is dit ook een goed moment om afscheid te nemen als hoofdredacteur van CD-interactief.

Ik heb de afgelopen tweeënhalf jaar met veel plezier dit blad helpen opbouwen en ik hoop dat wij dat plezier hebben kunnen overbrengen. Ik wens jullie dan ook nog jarenlang veel leesgenot. Met een laatste interactieve groet,

Sybrand Frietema de Vries

Nieuwbouw

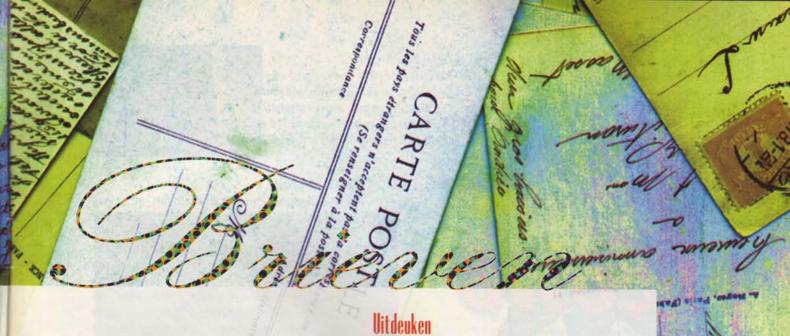
We blijven bouwen aan het blad. Dit om het blad nog overzichtelijker te maken en om meer ruimte te geven aan onze lezersservice. Zoals onze oplettende lezers al hebben ontdekt, is de Balie – tot onze eigen verbazing én tevredenheid – uitgegroeid van een eenmalige aanbieding tot een volwassen rubriek met leuke, niet-te-dure en exclusieve discs. De ontwikkelingen op DVD-gebied vind je voortaan op een prominente plaats voorin het blad, gevolgd

door besprekingen van de verschenen software. Daarna krijgen we leuke dingen voor de kleintjes, de professionele schijfjes en de Internetrubriek. Het laatste deel van het blad hebben we ingeruimd voor een uitgebreide service voor onze lezers, jullie dus! Hier vind je de Tips & Trucs voor games, de prijsvragen, nieuwe aanbiedingen in de Balie en natuurlijk de rubriek Uitgespeeld. We hopen dat jullie tevreden zijn en hebben jullie opmerkingen, schrijven!

Een schot in de roos van jullie, die rubriek 'Uitgespeeld'. Hij heeft ons al twee nieuwe CD-i's opgeleverd. Ook wij vinden het jammer dat het fenomeen CD-i een beetje is ondergesneeuwd en dat de winkel c.q. videotheek de ruimte niet benut voor de CD-i-schijfjes. Wij denken dat DVD het veel beter gaat doen.

Wij weten niets van een inruilpremie maar het zou best kunnen. Zo werden in het begin ook CD-i-spelers aangeboden. Bedankt voor het compliment trouwens, we zijn blij dat je de verhalen over DVD interessant vindt. En meteen goed nieuws: met de aanstaande introductie van dit nieuwe medium gaan we nog meer

schrijven over de DVD hardware en natuurlijk de software die hopelijk in grote getalen op de markt gaat komen. Je leest 't wel! Die home-page die je noemt, die kennen wij (natuurlijk). Daar is inderdaad een zeer interessante doch vrij technische discussie te volgen over de audio-standaard van DVD Video.

Hoe duur?

Ik heb een paar keer gelezen over DVD maar nooit over prijzen. Hoeveel kost nou DVD zo ongeveer?

Verbaas

De prijzen van de verschillende DVD-spelers zullen wel wat uit elkaar gaan liggen en zijn nog niet bekend. Daarom

heb je er dus niets over gelezen. Zoals altijd bij een introductie zullen de prijzen eerst wat hoger liggen, en naarmate de tijd voorbij gaat gaan dalen. Volgende maand gaan we bij de IFA in Berlijn kijken, waar de eerste spelers geïntroduceerd worden en dan komen we vanzelfsprekend met de eerste prijzen, specificaties en ander nieuws. Nog even geduld dus.

Waar is CD-interactief?

Sedert een bijna 3 jaar ben ik de gelukkige eigenaar van een CD-i-speler met een collectie van ongeveer 40 stuks. Natuurlijk koop ik elke maand jullie CDinteractief (trouwens doe zo voort) Helaas vind ik hier in het Kortrijkse nergens de laatste nummers terug :- (Winkeliers weten ook niet wat er de oorzaak van is, welicht kunnen jullie mij hierop een antwoord geven. Dank bij voorbaat!

Stefaan

De oorzaak hiervan is dat we een aantal maanden niet :- (in de losse verkoop hebben gelegen. Als alles goed is kun je ons vanaf komende maand weer overal :-) in de winkels vinden, maar als je zeker wilt zijn dat CDinteractief elke maand in de bus ligt kun je het best een abonnement nemen. Dat is nog goedkoper ook!

In CD-interactief vermeldde U enige tijd geleden dat Philips twee DVD spelers gaat uitbrengen, die beide MPEG1 en MPEG2 ondersteunen en één ook gedeeltelijk de interactieve software voor de CD-i-speler zal ondersteunen. Ik heb mij in verbinding gesteld met Philips en die wisten mij te melden dat Philips in 1997 geen enkel voornemen heeft om welke DVDspeler dan ook voor de consument op de markt te brengen. Met betrekking tot het zogenaamde "backwards compatible", daar is nog geen enkele definitieve beslissing over genomen. Omdat mijn geloofwaardigheid in uw blad door dit grote verschil toch een grote 'deuk' heeft opgelopen ben ik benieuwd naar uw antwoord. PS: Uw rubriek "Uitgespeeld" vind ik een groot succes: 3 van de 5 discen heb ik, tot nu toe, kunnen ruilen.

M.J.Th.Schipper, Hoogyliet.

Oeps, nu moeten wij onze geloofwaardigheid uitdeuken. Uiteraard is het zo dat wat Philips zegt, waar is. Ten tijde van jouw brief is geen officiële aankondiging van DVD Video door Philips uitgebracht. Wij menen echter zeker te weten dat dat binnenkort wel gaat gebeuren en omdat dat belangrijk nieuws is, schrijven wij daarover.

Hoe komt het nu dat wij soms andere dingen schrijven over Philips dan Philips zelf zegt? Heel simpel. Wij spreken voortdurend met verschillende mensen van Philips (en vele andere bedrijven uiteraard), lezen ons scheel aan persberichten, aankondigingen en andere info, wisselen roddels uit via Internet met andere DVD-geïnteresseerden. Kortom, wij vergaren ·informatie uit een veelheid van bronnen, al dan niet officiëel. Wij voegen daar onze eigen inzichten aan toe, husselen dat brouwsel flink door elkaar en proberen dat goed & oprecht te verwoorden. Daarbij kunnen wij fouten maken, maar liever dat dan achter de officiële feiten aanhobbelen.

Wie moet u geloven? Dat beoordeelt uiteindelijk de

Studio Paradiso

Het Amsterdamse Paradiso staat al sinds jaar en dag bekend als dé Rocktempel van Nederland, Voor zowel bands als publiek is optreden in deze oude kerk een unieke ervaring, en zelfs acts die zonder problemen De Kuip uitverkopen laten hun neus nog wel eens in deze zaal zien. Sinds enkele maanden is Paradiso uitgebreid met de kleinste muziekstudio van Nederland: Studio Paradiso. Bands kunnen zo hoogwaardige audio-opnamen laten maken van hun optredens, voor een CD-registratie of een radio-uitzending. Intussen hebben Paradiso en het NOB deze dienst uitgebreid met faciliteiten voor het realiseren van videoregistraties. Het audiomateriaal kan hierdoor worden gekoppeld aan de beeldmateriaal dat kan variëren van een éénmansregistratie tot een registratie met ruim 17 camera's.

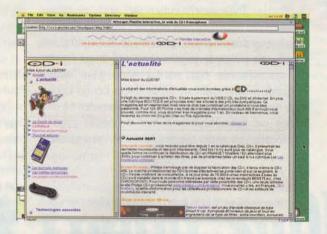

Franse CD-i homepage

Dat we enthousiaste en creatieve lezers hebben wisten we al en dat er nog voldoende CD-i-fans zijn bleek onlangs uit een mailtje van onze Franse abonnee Stephane Cazat. Hij

heeft namelijk een Franstalige CD-i-homepage gemaakt! Op http://www.geocities.com/TimesSquare/Alley/4489/ kun je van alles over CD-i en Video CD's lezen en kom je een aantal nuttige links tegen. Het is leuk om een link van je eigen blad op een Internet-pagina te zien! Tja, die Franse taal blijft even wennen, maar als Stephane CD-interactief in het Nederlands leest, kunnen wij toch een beetje Frans ontcijferen op zijn homepage. Hij

is wel tevreden over ons blad: "En plus, une rubrique BOUTIQUE est proposée avec des articles à des prix très sympatiques." Merci bien, Stephane!

CD van Mouchette

Voor de vakantie hadden we een online interview met Mouchette (dus niet 'Mouchtte' wat we er in de kop van het artikel van maakten), een jonge Française die op het adres http://www.xs4all.nl/~mouche een leuke homepage op Internet heeft. We waren echter helemaal vergeten te vermelden waar haar CD met poëzie te koop is! Dat zetten we nu dus recht. De CD Mouchette is te bestellen bij CBK Rotterdam, Villa Alckmaer, Westersingel 83, 3015 LC Rotterdam, (tel: 010-4365999). De CD kost f 15,- en als je een voorproefje wilt kun je op haar homepage enkele teksten beluisteren.

Multi Media Club

De laatste maanden is er (zoals verschillende lezers al duidelijk hebben gemaakt) wat onduidelijkheid geweest over de vraag hoe en waar je nu CD-i's en Video CD's kunt bestellen. In de winkels is het aanbod aan schijfjes karig, dus waar moeten jullie dan wel zijn? Nou, we zijn er uit hoor, er is licht aan het einde van de tunnel. Naast het feit dat wij natuurlijk proberen in de Balie zoveel mogelijk

exclusieve discs aan te bieden, zijn praktisch alle CD-i's en Video CD's - de bekende, de gouwe oudjes maar ook de nieuwste! - te bestellen via het postorderbedrijf Multi Media Club.

Batman & Robin

Het is 1989 als we op het witte doek kennis maken met strip- en televisieheld Batman in de film Batman. Drie jaar later zien we hem op herhaling in Batman Returns en nummer 3 Batman Forever wordt met een recette van bijna 53 miljoen dollar de meest succesvolle film van 1995. "Ik had geen idee dat Batman Forever zo succesvol zou zijn", vertelt regisseur Joel Schumacher later. "We waren op het goede moment op de goede plek met de juiste film". Niet veel later vraagt Warner Bros. Schumacher na te denken over het volgende hoofdstuk in de Batman-sage en intussen draait Batman & Robin al weer een maand in de Nederlandse bioscopen. De formule blijkt wederom te werken: een 'bad guy' die de wereld

bedreigd, de 'good guys' die hem moeten stoppen, leuke speeltjes en natuurlijk mooie vrouwen. Of je nu Batman of James Bond heet, je het moet opnemen tegen Dr. No, The Joker, Goldfinger of Mr. Freeze en je moet oppassen voor de charmes van May Day of Poison Ivy, het filmpubliek graait grif in de beurs om erbij te zijn. Met het sluiten van de deadline wisten we nog niet hoe deze nieuwste Batman-film het doet, maar het lijkt geen grote gok om te zeggen dat Batman & Robin (http://www.batman-robin.com) de nodige dollars in het laatje zal brengen. De kans dat de gemaskerde vleerman en 007 ooit samen het gevaar te lijf zullen gaan lijkt klein, maar dat we beide helden nog heel lang op het witte doek kunnen bewonderen is duidelijk.

CD-i Gold Club

Multi Media Club neemt de activiteiten van de CD-i Gold Club over. Door middel van frequente mailingen krijgen CD-i-bezitters de catalogus van de Multi Media Club thuisgestuurd. De gewenste titels aankruisen en het formulier terugsturen is voldoende om de CD-i's of Video CD's in de bus te krijgen. Wij zullen de nieuwe CD-i's en Video CD's die uitkomen uiteraard in het blad aankondigen en bespreken. Vanzelfsprekend kan er ook met de Multi Media Club gebeld, gefaxt of gemaild worden. Hieronder volgen de gegevens. Multi Media Club, tel: 035-6925210, fax: 035-6925216, e-mail: info@roularta.be

Elke dag verzinnen de knappe koppen op electronicagebied weer nieuwe futuristische speeltjes. In Gimmicks kiezen we de mooiste hoogstandjes eruit want hoe handig, overbodig, 21e eeuws of uitzonderlijk ze ook zijn, het blijft leuk speelgoed!

CD én Minidisc

Niet alleen een beauty, deze Audium van Sony heeft ook nog heel wat in huis. Onder de aluminium bovenplaat van de flat-top behuizing zit een 2 x 70 watt versterker, en FM/AM tuner (20 preset instellingen), een CD-speler én een MiniDisc-recorder! Zo kun je de CD's meteen in superkwaliteit en mét titel- en trackinformatie op zo'n 'bándje knallen'. Het geheel wordt afgemaakt met twee fraai vormgegeven 2-weg

speakers met blauwe frontkleur. Beide met een 140 mm Woofer en een 25 mm Dome Tweeter in een volledig metalen behuizing. Het geheel kan worden bediend met de Jog Dial of de afstandsbediening. De richtprijs voor dit design ontwerp is f 2.999,-.

12

18 karaats pick-up

CD-i's, Video CD's, Minidiscs, gewone CD's, laserdiscs; voor de conservatieve consument zijn al die glimmende digitale schijfjes een crime. Waar is de goede oude platenspeler gebleven? Ze zijn er nog, al kun je de SL-1200Limited met geen mogelijkheid een 'gouwe ouwe' noemen. Deze professionele snelstart draaitafel met 18 karaats gouden arm, stroboscooprand en quartzgestuurde direct drive motor valt beslist in de sector 'luxe speelgoed'. Deze bolide gaat in 0.7 seconden naar 33 1/3 kilometer per... sorry, toeren per minuut en met de genummerde beperkte oplage heb je een exclusieve kanjer in huis. Eindelijk: we kunnen weer scratchen! Voor f 2.199,wel te verstaan.

Auto-navigatie

Als je altijd de weg kwijt bent en je kunt je geen professionele kaartlezer op de bijrijdersstoel veroorloven, dan is de CARIN 520 van Philips misschien een oplossing. Dit aan satellieten gekoppelde navigatiesysteem loodst je straatje voor straatje door alle steden, polders, snelwegen of B-routes. Bovendien plukt de CARIN van de CD-ROM de dichtsbijzijnde hotels, benzinestations, restaurants en musea. Alle informatie wordt keurig in het Nederlands uitgesproken. Het kastje met CD-ROM-speler, LCD-scherm, gyroscoop, antenne, afstandsbediening en houder heeft een afmeting van ongeveer 16 bij 10 bij 5 centimeter en is eenvoudig op het dashboard van de auto te monteren. Met een prijs van rond de f 6.990,- wordt het wel oppassen dat de CARIN niet duurder wordt dan de auto zelf.

PHILIPS PHI

Satelliet-TV en -radio

Ben je het zat dat er van de 99 voorkeurskanalen op je TV maar 32 bezet zijn en kun je op de radio ook helemaal niets naar je zin vinden? Dan is het tijd om na te denken over deze STU 3510 Stereo Satalite Receiver van Philips. Met de dual input receiver accepteert de STU signalen signalen van verschillende satellieten. Zo nodig wordt automatisch omgeschakeld van normaal (4:3) formaat naar breedbeeld-formaat (16:9). Via de STU zijn direct volume, bass en tremble te regelen en ook de videorecorder wordt aangestuurd via het apparaat, zodat de receiver en de VCR niet apart hoeven te worden geprogrammeerd. Via de STU kunnen ook radiostations worden ontvangen. Zo valt er altijd wat te zappen!

Montagerecorder

Het is een knappe jongen geworden, de VR 969 videorecorder van Philips, met zijn klokkie middenin. Belangrijker zijn echter de prestaties, die er niet om liegen. Allereerst hoef je nooit meer een programma te missen met de maximale opnameduur van 480 minuten. Daarbij is de beeldkwaliteit door de filters (die de VR zelf instelt als het nodig is) perfect. Zoals we van een montagerecorder mogen verwachten heeft de VR uitgebreide montage-facaliteiten en zorgt een 'flying erase head' ook bij het 'editen' voor zo min mogelijk kwaliteitsverlies. Ook de Teletekst-module is zonder meer handig. De VR 969 ligt in de winkel voor f 2.199,-.

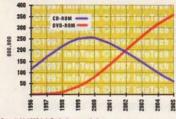
RUUD VAN DER SCHAFT

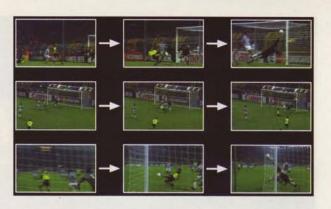

CD-ROM and DVD-ROM Installed Base, Worldwide, Total Market, 1996-2005 Forecast CB-ROM -300 250

DVD-ROM in de lucht?!

Uit een DVD-brochure van Philips: Multi-angle mogelijkheden.

orspronkelijk was het de bedoeling dat de video-variant van DVD eind 1996 wereldwijd zou worden geïntroduceerd. Dat mislukte jammerlijk omdat de filmstudio's geen licenties wilden afgeven voor het reproduceren van films op DVD Video. De maatschappijen waren heel benauwd voor het op grote schaal illegaal kopiëren van hun producten en eisten van de fabrikanten afdoende beveiliging daartegen. Na langdurige onderhandelingen kwam er uiteindelijk een methode die digitaal kopiëren geheel onmogelijk maakte. Kort geleden kreeg Hollywood weer haar zin. Nu met de verplichting dat alle hardware en software één bepaalde beveiliging - Macrovision - moet bevatten die ook analoog kopiëren onmogelijk maakt.

Daling LaserDisk verkopen

Voor sommige consumenten wordt DVD Video daarmee misschien een minder interessant medium. Toch blijven er ondanks de beperkingen van verschillende regio's en de onmogelijkheid van kopiëren, een aantal andere, aantrekkelijke eigenschappen over. De geweldig grote opslagcapaciteit bijvoorbeeld, die bij een lange film een tweede Video CD of LaserDisk overbodig maakt. En verder zijn beeld en geluid van studiokwaliteit en ongeëvenaard met elke andere beeld- en geluidsdrager. Zelfs de meest verwende fan van de LaserDisk geeft dit ruiterlijk toe. Kort na de introductie van de DVD Video in Japan en de Verenigde Staten daalde de verkoop van LaserDiskapparatuur dan ook dramatisch. Op dit moment wordt er in de Verenigde Staten nauwelijks nog één

Wie doet wat?

FABRIKANT	DVD Video	DVD ROM	GEÏNTRODUCEERD	IN NEDERLAND
Akai	ja	nee	in Japan/VS	september
B&O	ja	nee	nee	onbekend
Denon	ja	nee	in Japan/VS	september
Hitachi	ja	ja	in Japan/VS	onbekend
Goldstar	ja	ja	nee	onbekend
Grundig	ja	nee	nee	november
JVC	ja	nee	in Japan/VS	onbekend
Kenwood	ja	nee	in Japan/VS	onbekend
Kodak	nee	nee	nee	onbekend
Marantz	ja	nee	nee	mogelijk
Meridian	ja	nee	in Japan/VS	oktober
Mitsubishi	ja	nee	in Japan/VS	onbekend
Nokia	ja	nee	nee	onbekend
Onkyo	ja	nee	nee	onbekend
Panasonic	ja	ja	in Japan/VS	al te koop
Philips	ja	ja	in VS	onbekend*
Pioneer	ja	ja	in Japan/VS	oktober
Samsung	ja	ja	in Japan/VS	augustus
Sanyo	?	?	nee	onbekend
Sharp	ja	ja	nee	onbekend
Sony	ja	ja	in Japan/VS	onbekend*
Thomson	ja	ja	in Japan/VS	al te koop
Toshiba	ja	ja	in Japan/VS	oktober

^{* =} Introductie van twee modellen zodra voldoende software verkrijgbaar is.

LaserDisk-speler verkocht en Pioneer staakte onlangs de massaproductie van LD-spelers voor consumentengebruik volledig. De productiecapaciteit benut de Japanse fabrikant nu om de DVD/LaserDisk-combispeler te bouwen, die binnenkort ook in Europa verschijnt. LaserDisks zullen overigens voorlopig nog gewoon in de winkels staan maar het aantal nieuwe releases zal afnemen.

Geen Photo DVD

Een belangrijke partner en tevens patenthouder van de Compact Disc is Kodak. Met hulp van Philips zag de Photo CD van deze fotofabrikant enkele jaren geleden het levenslicht. De Photo CD is een aangepaste versie van de CD-ROM, die specifiek bedoeld is voor het opslaan van foto's, die daarna op een CD-i-, Video CD- of Photo CD-speler zijn te bekijken. Bij de consument sloeg het systeem vanwege de hoge kosten en het betrekkelijk geringe aantal te bewaren foto's niet aan maar voor professionele doeleinden (bwerking via de computer, archievering en portfolio's) is het een veel gebruikt medium. Ook hier op de vormgevingsafdeling gebruiken we de Photo CD vaak voor ons beeldmateriaal. Juist voor archievering leent de DVD zich uitstekend vanwege de enorme capaciteit en de hoge kwaliteit van de afbeeldingen. Kodak zegt, zonder daarvoor overigens steekhoudende argumenten aan te dragen, echter geen plannen voor het ontwikkelen van een Photo DVD te hebben.

High-end

Van enkele merken zijn al DVD Videospelers te koop. De meeste blijven echter in de winkel, showroom of etalage staan omdat er nog geen software voor te koop is. Tenzij men genoegen neemt met een Japanse vechtfilm of een in het Japans nagesynchroniseerde of ondertitelde actiefilm met Stallone. In de komende maanden zal een deel van de nu aangekondigde DVD Videospelers ook in Nederland en België te koop zijn. Daar zitten enkele bijzondere apparaten bij. Zoals van het top hifi-merk Meridian waarvan een zeer uitgebreid apparaat op de markt komt, voorzien van een ingebouwde Dolby AC-3 decoder. De prijs is er met 5999 gulden dan ook naar. Ook van andere typische hifi-merken als Denon,

NAD, Kenwood zijn dergelijke apparaten in de highend sfeer te verwachten. Panasonic komt met een tweede, uitgebreider model en ook Philips en Sony kondigden al eerder twee modellen aan.

DVD - The Next Generation

Sommige fabrikanten zijn verder gegaan met de ontwikkeling van enkele inwendige zaken van de DVD Videospelers. Ontwikkelingen onder de moterkap zogezegd en niet zichtbaar voor de consument. Zo is er een nieuwe chip-set beschikbaar die de taken van de huidige zes benodigde chips - voor onder andere MPEG2-decodering, herkenning regio-codering, vertaling naar PAL of NTSC en dergelijke - in twee of zelfs één chip onderbrengen. Ook een tweede generatie loopwerken die ook goudkleurige DVD en CD-schijfjes aankan, is in aantocht.

Nog niet bekend is of deze ontwikkelingen al in de DVD Videospelers zijn gebouwd die vanaf oktober in de winkels staan. Mogelijk dat die nieuwe generatie DVD Videospelers pas in de loop van volgend jaar beschikbaar komt. Onder meer Philips en Sony verschijnen pas met hun spelers als er voldoende software verkrijgbaar is. B&O wacht daar in elk geval op en denkt zelfs aan een later tijdstip (1999) voor een introductie. Grundig komt volgend jaar met de DVD-100C op de markt; een DVD-ReWritable waarmee zelf opnamen zijn te maken.

Philips-dochter Marantz doet geheimzinnig en zegt niets te mogen vertellen. Van wie dat niet mag blijft onduidelijk maar tijdens de IFA verwacht men wel "iets". Pioneer, Onkyo, Goldstar, Panasonic, Philips en Toshiba kondigden ook DVD ROM drives aan, die kort na de IFA of volgend jaar los te koop of in pc's verkrijgbaar zouden moeten zijn.

De kip en het ei

In Europa is software hèt probleem. Omdat er op een enkele Japanse titel na helemaal niets verkrijgbaar is voor onze Europese Regio 2, zien fabrikanten en importeurs er weinig brood in om nu al DVD-apparatuur op de markt te bren-

Lichtpuntje

Hoewel geen van de Nederlandse film- en videomaatschappijen, op PolyGram Video na, zegt dit jaar met software op de markt te komen, valt er toch een positief punt op. Alle videofirma's weten inmiddels wat DVD is. In tegenstelling tot begin dit jaar toen bijna de helft van de videofilm-importeurs moest bekennen nog nooit van DVD gehoord te hebben.

Wegwerp DVD's in de maak?

Enkele filmstudio's bespraken een paar weken geleden informeel een nieuwe toepassing van de DVD Video die niet alleen het illegaal kopiëren onmogelijk moet maken maar ook de productie lekker moet opschroeven. Dat verlaagt op den duur de kostprijs per DVD zodat de winsten voor de produCENTEN plezierig oplopen. Zo opperde iemand om een DVD te maken die slechts één keer te bekijken is. Dit schijfje moet nog gemaakt worden maar twee bestaande methoden zouden hiervoor geschikt zijn. En wat technisch mogelijk is wordt meestal op den duur wel toegepast. Hoe werkt het? Deze 'DVD-Wegwerp' zou een aangepaste DVD-Recordable kunnen zijn. Aan de samenstelling van de magnetisch/optische laag verandert men iets waardoor deze 'overgevoelig' wordt voor laserlicht. De producent zet aan het einde van het productieproces, met een versnelde methode, de film op de disc. Voor de consument is het net een gewone DVD Video en ook de DVD Videospeler accepteert de disc als een normale DVD-Recordable. Hoewel de laseraftaster de sporen keurig leest, worden deze door de 'overgevoeligheid' meteen onherstelbaar beschadigd. Een tweede keer afspelen is onmogelijk.

Een variant hierop is de combinatie van een gewone DVD Videodisc met een identificatiespoor dat door de laseraftaster van de speler onherstelbaar beschadigd. De inhoud blijft dus wel bewaard maar de speler herkent de schijf niet meer en weigert deze af te spelen.

Deze DVD Video's zouden tussen de vijf en zeven dollar per stuk moeten kosten. Vergelijkbaar met de prijs van een Amerikaans bioscoopkaartje. Een 'gewone' DVD Video kost in de VS overal \$ 24,95. Volgens de denkwijze van de studio's wordt er met de DVD Video voor éénmalig gebruik een groter publiek bereikt en is illegaal kopiëren voorgoed de wereld uit.

gen. Kortom, de klassieke kip-ei situatie doet weer volop van zich spreken. In Nederland houden ongeveer vijftien grote en kleine film- en videomaatschappijen zich bezig met de import, distributie of in sommige gevallen productie van videofilms. Dat varieert van groten als Warner Home Video en PolyGram Video tot het veel kleinere Shooting Star Video dat het moet hebben van 'Special Interest' producten op onder meer sportgebied (en niet te vergeten prachtige speelfilms zoals 'De Tasjesdief' die op Video CD verkrijgbaar is én via CD-interactief te bestellen is, red.).

Warner Home Video speelt een voortrekkersrol bij het welslagen van DVD. In de Verenigde Staten en Japan is de mediagigant de aanvoerder bij het uitbrengen van films op DVD Video, zoals wij in ons vorige num-

DVD per postorder

Data en titels zijn nog niet genoemd maar CBS heeft plannen om tv-films en miniseries op DVD Video uit te brengen. Dergelijke plannen bestaan ook bij de filmstudio's en zijn dus niet echt opzienbarend. De Amerikaanse omroep wil echter op een andere, dan de gebruikelijke manier van het TV-scherm en de videotheek, het grote publiek bereiken. Namelijk per postorder. In de VS kost het verzenden van een CD of DVD slechts 60 dollarcent. Sommige programma's trekken te weinig kijkers maar zijn wel interessant genoeg om ze te produceren. Adverteerders haken echter bij geringe kijkcijfers al gauw af en de omroep moet noodgedwongen van uitzending of voortzetting van een al gestarte TV-serie afzien. Onderzoek wees echter uit dat enkele miljoenen kijkers wel bereid waren tien dollar voor een miniserie of enkele afleveringen van een docudrama- of kinderserie op DVD Video te betalen. Voorlopig zijn er nog te weinig DVD-Videospelers in omloop maar binnen twee jaar verwacht men in de VS dat er een paar miljoen spelers en pc's met DVD-ROM in gebruik zijn. En dan kan een (geflopte) TV-serie aan een tweede leven beginnen. Per post, dat wel.

mer al duidelijk maakten. Zelfs voor enkele andere filmmaatschappijen, zoals bijvoorbeeld MGM, verzorgt men in deze landen de verpakking, licencering en distributie.

Wanneer? Hoeveel? Wat? Waar?

Verschijnen er dit jaar DVD Videotitels in de Nederlandse en Belgische winkels? Een vraag die wij de filmmaatschappijen stelden. De Nederlandse vertegenwoordigingen van grote filmmajors als Walt Disney, Columbia TriStar, Sony Pictures, Fox Video en CIC, zijn volledig afhankelijk van het beleid van de Amerikaanse moedermaatschappijen. Die bepalen wereldwijd wat er op film en video uitgebracht moet worden en ook wanneer. Walt Disney verdient zijn miljoenen dollars uitsluitend met de verkoop van videobanden en heeft dan voorlopig ook geen enkel belang bij het uitbrengen van DVD Videofilms.

In tegenstelling tot enkele andere filmmaatschappij-

en, zoals Sony Pictures en PolyGram (een volle dochter van Philips), heeft het Disney-concern geen belangen in de hardware-industrie. PolyGram en Sony Pictures moeten van de 'hardware-moeders' DVD-software uitbrengen. Om die reden mogen we op korte termijn van Sony Pictures en Columbia TriStar (eveneens Sony) het nodige op DVD Video verwachten. PolyGram kondigde al eerder aan, naast speelfilms, ook muziekprogramma's uit te brengen. Sony Pictures maakte begin dit jaar bekend met een serie muziekfilms te verschijnen die omstreeks deze tijd in de handel zouden moeten komen.

"Geen commentaar"

Behalve van PolyGram zal er dit jaar echter geen DVD-software in de winkels komen. Ook niet van Warner Home Video. PolyGram liet eind juni weten dat er bij de officiële Europese introductie van de DVD Video in Berlijn, enkele top-titels beschikbaar zouden zijn. Aantallen en titels werden niet genoemd en men onthield zich

verder van elk commentaar.

Achter de schermen wordt al wel hard gewerkt om – als het moet – snel titels te kunnen produceren. Vorig jaar troffen enkele grote bedrijven al voorbereidingen om later op massaproductie te kunnen overschakelen. Zo zette EMI in Londen een productielijn op en kan men zelf de MPEG2-encodering verrichten. Dat geldt eveneens voor Warner Home Video die in de buurt van Keulen aan het werk is. PolyGram staat op het punt de eerste releases uit te leveren, die in prin-

cipe voor de hele Europese markt bestemd zijn.

Meer tijd nodig

In Europa treffen de filmmaatschappijen en facilitaire bedrijven als het Nederlandse Omroepproductie Bedrijf (NOB), Valkieser Multi Media en nog een aantal gespecialiseerde ondernemingen in hoog tempo voorbereidingen en zijn enkele proefproducties al afgerond. De nadruk ligt daarbij op het perfectioneren van het zogenaamde 'authoring-proces'. Dat

Universal is om

Op 10 Juli gaf Louis Feola, baas van Universal Home Video, op een inderhaast bijeen geroepen persbijeenkomst in Las Vegas aan dat Universal vanaf november begint met het uitbrengen van titels. Belangrijk nieuws; hierop werd door velen gewacht want toezeggingen van de grote filmmaatschappijen en video-distributeurs zijn van groot belang voor het welslagen van DVD Video. Helemaal onverwacht kwam de aankondiging echter niet. Een van de grote partijen achter Universal Studios is het enorme Japanse bedrijf Matsushita dat een drijvende kracht in het DVD Forum is en met merken als Panasonic een belangrijke producent van DVD Video-spelers

De eerste worp

Beethoven, The Land Before Time, The Paper en The Shadow zijn de eerste titels die Universal uitbrengt in de Verenigde Staten en in Canada. Franse en Spaanse nagesynchroniseerde versies staan, naast het origineel, op de discs. Daarna zal Universal niet meer stoppen met DVD Video, aldus Feola. Nog voor februari zullen onder meer grote successen als Jurassic Park en Back to the Future verschijnen. Tegen die tijd zullen in andere regio's titels uitgebracht worden. Goed nieuws dus. Wij houden het in de gaten voor jullie. Als je daar niet op kan wachten is een virtueel bezoekje geen slecht idee: http://www.mca.com/

houdt onder meer het op de juiste manier scannen van de film in, (meertalig) ondertitelen en van de juiste geluidskanalen voorzien, eventueel multiangle toepassen, het encoderen naar MPEG2, het toepassen van de juiste encryptie-methode en het geheel op de juiste wijze op een schijfje zetten.

Twee jaar geleden dacht men in de Verenigde Staten dat dit proces voor één film binnen een paar dagen af te werken zou zijn. In de praktijk blijkt dat toch vaak een hele werkweek te kosten. Willen de resultaten tenminste aan de hoge eisen voldoen. Toen ging men er bijvoorbeeld bovendien van uit dat een film

met het één keer in real-time doorlopen van de encodeermachine, het hele encoderingsproces perfect voor elkaar zou zijn. De realiteit is helaas anders en voor een perfecte DVD-kopie moet men toch over het algemeen een dag uittrekken. Overigens verbetert ook de professionele apparatuur voor bijvoorbeeld het encoderingsproces en wat nu een dag kost kan wellicht binnenkort in een halve dag of nog korter. Aangezien het bij DVD om een nieuwe, gecompliceerde techniek gaat, duurt het net als bij andere nieuwe technische ontwikkelingen enige tijd voordat alle kinderziektes de wereld uit zijn.

Films voor slechtzienden

Naast leuke nieuwe mogelijkheden die het medium DVD Video biedt, worden op dit moment ook nuttige mogelijkheden onderzocht. Zo heeft Live Entertainment aangekondigd dat zij speciaal voor slechtzienden een serie speelfilms uitbrengt waarbij gebruik gemaakt wordt van Descriptive Video Service (DVS). Op een speciaal daarvoor gemaakte geluidstrack beschrijven professionele vertellers wat er in de film gebeurt. Dat gebeurt al op speciale videobanden. Omdat DVD Video de mogelijkheid biedt om een aantal verschillende geluidssporen op één disc onder te brengen, is het weinig extra moeite om ook zo'n speciale service op een disc onder te brengen. Terminator 2: Judgment Day en Basic Instinct zijn de eerste films die uitkomen in deze reeks.

Voor meer informatie over DVS: http://www.edc.org/FSC/NCIP/ASL_DevelDVS_text.html

De Zaak van 5 de Maria van 1965 de 2000 de 200

Sinds de introductie van CD-i is er eigenlijk nog nooit een interactieve speelfilm gemaakt. Natuurlijk, er zijn games als Dragon's Lair en Litil Divil, maar dat zijn tekenfilms. Het werd hoog tijd voor een speelfilm waarvan de kijker zelf het verloop kan bepalen. De Film en Televisie Academie van Amsterdam voegde de daad bij het woord. De Zaak van Sam is een detectiveverhaal waarin de hoofdpersoon jouw hulp goed kan gebruiken.

ROM HELWE

Een spélfilm voor Private Eyes

e Zaak van Sam gaat over de privedetective Sam D. Philips. Waar die 'D' voor staat weet niemand, zelfs Sam niet. En zoals het de klassieke P.I. betaamt, brengt Sam het grootste deel van zijn tijd door op kantoor. Laten we eerlijk zijn: je wordt geen detective om keihard te werken. Het slijpen van potloodpunten – om ze vervolgens weer af te breken – is toch een prima dagtaak? Dan wordt er echter op de deur geklopt.

De ontvoering

Franka, Sam's liehebbende en altijd zorgzame assistente, komt binnen met een wel zeer louche opdrachtgever. Het is maffiabaas Antonio Baresi uit de stad, wiens vrouw is ontvoerd. Waarschijnlijk door zijn grote vijand, de eigenaar van een nachtclub met de klinkende naam 'De Nachtclub'. Sam krijgt tot middernacht de tijd om haar terug te vinden, anders loopt het slecht met hem af. Dat krijg je met dit soort klanten, ze betalen goed, maar o wee als je niet slaagt. Met de loop van een pistool op je voorhoofd zeg je echter niet snel 'nee' en de ontvoering van Monica Baresi is vanaf nu Sam's Case.

Parkeerproblemen

Sam hijst zich in zijn jasje, zet zijn onmisbare hoed op en gaat op

zoek naar zijn pistool, dat hij naturlijk ergens heeft verstopt waar-ie 'm nooit meer terug kan vinden. Franka strijkt zijn boord goed, doet zijn knoopjes nog eens goed dicht en steekt een sigaret voor hem aan, en dat terwijl ze niet eens rookt. Wanneer Sam in zijn autootje wil stappen, prijkt op zijn voorruit de tweeduizendvierendertigste bekeuring voor fout parkeren. Er zullen er nog vele volgen, want hoe klein een Fiat 500 ook is, hij mag gewoonweg niet staan op de plaats waar Sam hem parkeert.

Dood spoor

Zo kan Sam eindelijk op weg om deze hachelijke zaak op te lossen. Maar waar moet hij beginnen? In de Nachtclub waar hij nog een flinke openstaande rekening heeft staan? Bij de loods die hij nog kent van de zaak van de vermoorde havenarbeider? De tijd tikt schrikbarend hard door en alles lijkt tot een dood spoor te leiden. Hoewel? Als hij gedesillusioneerd teruggaat naar zijn kantoor staat Franka hem alweer bij de achterdeur op te wachten. Ze heeft nieuwe informatie en de zaak kan weer worden geopend. Als hij Franka toch niet had...

Philip Marlowe stijl

De Zaak van Sam is een Detective in de Philip Marlowe stijl. Alles lijkt zich af te spelen in de vijftiger jaren. De straten zijn altijd een beetje mistig en het lijkt de hele dag een regenachtige avond te zijn. Zoiets als de kenners zich nog kunnen herinneren uit The Singing Detective. Ook de muziek doet een beetje aan die tijd denken. Een Miles Davis-achtige trompet speelt muziek die zo voor L'Ascenseur Pour L'Echafaud lijkt te zijn geschreven. Een perfect sfeertje om een ontvoeringszaak op te lossen.

Voice over

We worden door het verhaal geloodst door een stem die de gedachten van Sam vertelt, zoals dat in de Marlowe-traditie te doen gebruikelijk is. Voor deze voice over is gebruikgemaakt van misschien wel de beroemdste stem van Nederland: die van Jiskefetacteur Kees Prins. Prins wordt meestal gecast als stem

waarin de nodige hoeveelheid cynisme niet mag ontbreken. Bijna altijd krijg je een glimlach op je gezicht wanneer je zijn stem hoort en zijn lodderogen erbij denkt.

Isa Hoes

De acteurs zijn grotendeels onbekend voor het Nederlandse publiek, afgezien van Franka, die wordt gespeeld door GTST superster Isa Hoes. Van acteerprestaties moet deze speelfilm het niet echt hebben. Ze zijn niet slecht, maar ook niet fantastisch. Dat is in zekere zin te wijten aan het gebrek aan goede scriptwriters in Nederland. De scripts staan zo weinig open voor eigen interpretatie, dat de acteurs gedwongen worden om hun tekst op te zeggen, in plaats van een rol te spelen. Dat draagt echter wel bij tot een vrolijke vorm van surrealisme, die je in sommige Engelse en Duitse komedies tegenkomt. 'Kijk verbaasd', 'doe geïnteresseerd' of 'probeer een verveelde blik'.

Nederlands beeldwerk

Deze schoonheidsfoutjes vallen in het niet bij het visuele aspect van deze interactieve film. De Nederlandse filmers hebben een groot talent in het creëren van beelden. Zo zijn er twee cameramensen die het erg ver hebben geschopt in de internationale scene. Robbie Muller (*Paris Texas, Down By Law*) en natuurlijk Jan De Bont (*Speed, Twister, Robocop*). Met kleine middelen als een beetje rook op de set en een paar eenvoudige filters kan er direct een zeer illustere sfeer worden neergezet. Dat is de makers van *De Zaak van Sam* zeer goed gelukt.

Styling

Ook de styling en setdressing zien er meer dan verzorgd uit. Volgens mij hebben de art-directors vreselijk veel plezier gehad in het afschuimen van de Nederlandse rommelmarkten en curiosa-winkeltjes. Ooit heb ik het genoegen gehad om samen met de setdresser van Peter Greenaway op spulletjesjacht te gaan. Je moet je voorstellen hoe leuk het is om precies die puntenslijper te vinden die je in je hoofd had, ergens op een uitverkoop van een rommelzolder.

Cinquecento

Over styling gesproken; wie zou niet zo'n Fiatje 500 willen hebben? Het enige autootje dat tussen alle verkeerspaaltjes van de hele stad door kan, en zo niet, dan til je hem er gewoon met een paar sterke mannen overheen. Toegegeven, dit karretje maakt een hels kabaal en de langere mensen onder ons kunnen misschien beter de voorbankjes eruit halen, zodat je vanaf de achtebanken met wat meer beenruimte kunt sturen, maar wat zou dat? Hij rijdt èen op twintig en er passen best een paar boodschappentassen in. 'De Rugzak' is dan ook de beste benaming voor dit kleine wonder van vormgeving.

Studentencreativiteit

Deze interactieve speelfilm, die we wegens het spelelement hebben omgedoopt tot spélfilm, is gemaakt door leerlingen van de Amsterdamse Film en Televisie Academie. De films die hier gemaakt wor-

den zijn een onderdeel van het afstudeerproces, wat allesbehalve impliceert dat de kwaliteit minder is. Sterker nog, het lijkt alsof deze 'schoolprojecten' met meer aandacht gemaakt worden dan de films waar een normaal budget voor beschikbaar is. En natuurlijk is er bij deze projecten nog voldoende ruimte voor de 'verse' studentencreativiteit.

Interactiviteit

De keuze van de regisseur voor een interactieve film is allesbehalve de makkelijkste. Er is voor een schijnbaar eenvoudige oplossing gekozen om de kijker te laten kiezen tussen verschillende mogelijkheden. Wanneer Sam uit zijn kantoor stapt, zie je een kaart van de stad, van waaruit de verschillende mogelijkheden oplichten. Door op het moment van jouw keuze op de knop te drukken, gaat de volgende scène

van start. Wanneer Sam dan op de plaats van bestemming aankomt, kijkt hij rond en zie je alle keuzemogelijkheden vanuit zijn gezichtspunt. Eén druk op de actieknop is voldoende.

Vele mogelijkheden

Het is bijna onmogelijk om overzicht te houden over alle mogelijkheden. Het begin lijkt makkelijk; Sam komt uit het kantoor en kan dan naar drie plaatsen in de stad, dus ook naar drie plaatsen in de film. Maar wat gebeurt er als iemand nou eens twee keer naar dezelfde plaats wil gaan? Krijg je dan weer een ander filmpje? Zo zijn er enorm veel mogelijkheden om deze film door te lopen en moeten alle scènes op verschillende manieren gefilmd worden. Heeft Sam het mes al wel of niet in zijn zak gestoken? Het is een helse klus om dat allemaal in te calculeren.

Filmliefhebbers?

Er heerst een algemene tendens van de Nederlandse filmliefhebbers, dat ze de Nederlandse film niet liefhebben. In een groot aantal gevallen hebben ze best gelijk. Rommelige scripts, rammelend acteerwerk en ruime overschotten aan bioscoopplaatsen. Zelfs de film Antonia, die een Oscar heeft gewonnen, verdween bij gebrek aan bezoek na een paar schamele weken uit de hoofdzalen van de bioscopen. Door dit vooringenomen gebrek aan interesse van de bioscoopbezoekers is er dus steeds minder geld voor het maken van een goede film. En zo is het cir-

keltje weer rond. De enigen die deze cirkel kunnen doorbreken zijn wij: het publiek.

Klein preekje

Wanneer het Nederlandse publiek nu eens niet thuis blijft zitten wachten totdat er weer eens een kaskraker uit de Verenigde Staten komt, maar het Nederlandse product het voordeel van de twijfel geeft, zou er misschien iets kunnen veranderen. Immers, het verdient al buitengewone aandacht wanneer een paar fanatieke filmproducenten (in spé) hun nek uitsteken om een mooi product te maken. Niet om hun eigen ego te strelen, maar speciaal voor het Nederlandse publiek. Mijns inziens een streven dat alle lof verdient.

Een film waar je iets mee kunt

De makers van *De Zaak van Sam* hebben alles in het werk gesteld om de Nederlandse kijker iets te geven waar ze letterlijk iets mee kunnen. Wat is er nu leuker dan een film waarbij je zelf bepaalt hoe de hoofdpersoon de zaak gaat oplossen. Een film die je urenlang bezighoudt, zonder dat je je verveelt. En mocht je op een verkeerd spoor zitten, en bijvoorbeeld in het ziekenhuis belanden, dan moet je weer helemaal overnieuw beginnen, maar dan kun je iedere scène wegklikken. Als je dat wilt tenminste, want persoonlijk kan ik de verlopen kop van Sam en het schorre geneuzel van Kees Prins ontelbare malen achter elkaar zien.

Sam's slotwoord

Sam D. Philips' alter ego, Kees Prins, zou zeggen: "Het was weer zo'n avond. Buiten was het koud, bitter koud. Binnen brandde mijn gaskacheltje er lustig op los. Mijn blik ging nog maar eens door de kamer, die overbekende, heerlijke oase van rust. Natuurlijk, ik kon mijn afstandsbediening weer ter hand nemen en me een weg door alle ellende op televisie zappen, maar op de een of andere manier stond mij dat vanavond tegen. Een klein doosje op de televisie trok mijn aandacht. Wie had dat daar neergelegd? Nieuwsgierig deed ik het glimmend zilveren schijfje in de CD-i-speler. Ik kon toen nog niet weten dat deze handeling mijn leven voor altijd zou veranderen. Er werd op de deur geklopt..."

De Zaak van Sam is alleen te bestellen via CD-interactief. Kijk snel in de Balie!

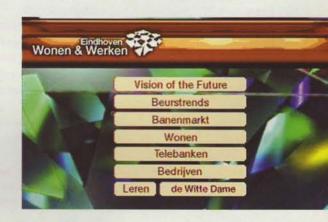
We naderen de 21e eeuw met rasse schreden. Wat deze eeuw ons zal brengen blijft vooralsnog verborgen in de glazen bol, maar één ding is duidelijk: het wordt een digitale eeuw! In de vorm van tekst, beeld en geluid zal steeds meer informatie de weg naar de huiskamer vinden. Het blijft allemaal nog even toekomstmuziek maar met de 'Internet-disc' Site Seeing Digitaal Eindhoven kunnen alvast even een kijkje in de komst nemen.

FOEKE COLLET

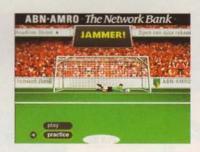
isschien is het een idee om in de toekomst bij de aankoop van een of ander multimediaapparaat korting te krijgen op het lidmaatschap van een sportvereniging. Zoals het er nu uit ziet kan namelijk over een paar jaar echt âlles vanuit je luie stoel en dit zal het gewicht van de Westerse consument aanzienlijk doen toenemen.

Informatiekanalen

Alle informatie die je je maar wenst in digitale kwaliteit via de kabel in je huiskamer? Het kan nu nog niet, maar als we kijken hoe snel de technologische ontwikkelingen elkaar opvolgen, hoeven we hier niet

lang meer op te wachten. De beperkingen van de huidige informatiekanalen zijn duidelijk. Natuurlijk, de televisie en de radio spugen elk uur honderden kanalen vol informatie de ether in en op papier is er ook over álles wat te lezen. Maar actuele informatie over het onderwerp van jouw keuze (hoe vergezocht ook) blijft moeilijk te vinden. Internet komt wat dit betreft natuurlijk heel dicht in de buurt, maar het wereldwijde computernetwerk staat op kwalitatief gebied nog in de kinderschoenen.

TV Interactief

Op Internet is alles te vinden, maar de moeite voordat je het gewenste boven water hebt! Door de druk-

Overzicht off-line TV-i Index

Naam

Aangifte Gemeente: Gemeente Eindhoven Aanvallen (Sport)

ABN AMRO leenwijzer

ABN AMRO

Action Philips

AJAX

Aktie

Badmode

Batavia

Beachware

Beelden(tocht)

Gemeente Eindhoven

Betalen

Blik op de toekomst

Chipknip

Concerten

Consumenten Electronica

Cursus Efteling Fanfare

Financieel Netwerk

Frits Philips

Gemeente bestuur

Goalkeeper

Gouden Eeuw

Harmonie

Ik Mik Letterland

Kinderen Kleding

Kunst

Inhoud

Videofragment

Videofragment Huldiging PSV

Videofragment

Commercial

Videofragment

Commercial

Game Goalkeeper (off-line)

Game Sportquiz (off-line)

Videofragment Wehkamp

Videofragment Rabobank

Videofragment Wehkamp

Slide-show

Videofragment

Videofragment Rabobank

Videofragment Philips

Videofragment Rabobank

Videofragment Eindhoven

Videofragment Philips

Videofragment CD-i

Videofragment ABN AMRO Videofragment Philips-fanfare

Videofragment ABN AMRO

Videofragment Concertgebouw

Videofragment Gemeente

Game Goalkeeper

Videofragment Rabobank

Videofragment Philips

Videofragment CD-i

Videofragment CD-i Tom & Tim

Videofragment Beachware Wehkamp

Videofragment Van Abbe Museum

te duurt het vaak erg lang, de plaatjes en het geluid zijn vaak van inferieure kwaliteit en waar moet je eigenlijk beginnen met zoeken? Dat zijn problemen waar we iets aan gaan doen, moeten de ABN-AMRO, de gemeente Eindhoven, Philips Nederland, de Rabobank en Wehkamp gedacht hebben. Onder het kopje TV Interactief besloten de partijen ons alvast een voorproefje te geven op de snelle en gebruiksvriendelijke communicatiemethoden van de toekomst. En dat brengt ons dus bij het product van TV Interactief: de CD-Online disc Site Seeing in Digitaal Eindhoven.

Goed beeld en geluid

De hoofdgedachte achter het initiatief is in ieder geval een zeer praktische: het combineren van hoogwaardig beeld en geluid van CD-i met actuele informatie van Internet. Wil je meer weten over PSV? Je klikt de link aan en terwijl er verbinding wordt gelegd met de homepage van de Eindhovense voetbalclub, worden we vermaakt met videobeelden en geluid van een voetbalwedstrijd. Het is toch een stuk leuker om een paar schitterende goals te zien, dan te zitten staren naar de zin "Er wordt verbinding gemaakt, even geduld alstublieft". De foto's, video- en geluidsfragmenten bij de links staan op de disc en worden dus meteen off-line op het televisiescherm getoond, terwijl in de tussentijd het kersverse 'nieuws' van Internet gehaald wordt.

Eindhoven

TV Interactief is een landelijk concept dat regionaal toegepast kan worden, zodat de informatie wordt toegespitst op de regio. Door het relatief kleine 'werkgebied' is de informatie zeer specifiek. Dat is meteen het grootste voordeel én de makke: de betreffende informatie is kwalitatief goed uitgewerkt, maar kwantitatief lever je in. Je werkt immers vooral één regio uit en meer algemene Nederlandse, Europese en mondiale zaken staan vanzelfsprekend op een lager pitje. Dat dit initiatief in het 'Philipse' Eindhoven van de grond komt is natuurlijk logisch, maar daar heeft de CD Online Netsurfer in bijvoorbeeld de Randstad weinig aan. Daarom kunnen we alleen maar hopen dat TV Interactief een succes wordt en andere regio's zo snel mogelijk aan bod komen. Vooralsnog moeten we het echter doen met de eerste 'Site Seeing Tour in Digitaal Eindhoven'.

filmpjes op de disc

Met de CD-i Site Seeing in Digitaal Eindhoven is eenvoudig verbinding met Internet te krijgen. Door de introfilmpjes is de schijf echter ook interessant voor mensen die geen CD-i Internet-pakket hebben. Hieronder volgt een lijst van de links die voorzien zijn van foto's, video en geluidsfragmenten. Deze informatie is dus gewoon off-line vanaf de disc te bekijken.

Inhoudelijk

We moeten natuurlijk niet vergeten dat met CD Online de complete wereld voor ons open blijft liggen. Alles wat je hoeft te doen is inloggen, grenzen zijn er niet. De links op deze disc zijn een extraatje en moeten worden gezien als een gebruiksvriendelijke wegwijzer voor zaken in de regio Eindhoven. En praktisch zijn ze zeker. We kunnen de Digitale Tour begin-

nen bij de hoofdstukken Wonen en Werken, Ontspanning, Winkelen en natuurlijk Eindhoven zelf. Onder het kopje Index vinden we honderden links naar echt van alles en nog wat. We kunnen kiezen voor Aandelen, Zwemmen, Ajax, PSV, Concerten, de Gouden Eeuw, Popmuziek, Rijbewijs, Strand en ga maar door. En natuurlijk zit je ook met één druk op de knop in de showroom van de initiatiefnemers. Bij in totaal 66 links wordt het wachten op de verbinding opgefleurd met de eerder genoemde beeld en geluidsfragmenten. Het zijn vaak korte videofilmpjes met wat muziek eronder, maar ze zien er leuk uit en verkorten de psychologische wachttijd aanzienlijk.

Vervolg overzicht off-line TV-i Index

Naam

vaaiii

Lenen ABN AMRO Lenen Rabobank Loopbaan Lost Ride Museumjaarkaart Muziekcentrum

Office Net
Philips Aparatuur
Philips Licht

Philips Vision Future

PSV Quiz

Rabo top 40 Rabo Wielerploeg

Rabo lenen Reizen

Schilderen

Schouwburg Speelgoed

Sport Quiz

Stadsontwikkeling

Stadsschouwburg

Strand Studenten

Supporters Tekenen & Schilderen

Tim & Tom Toekomst Visie

Top 40 TV

Vakantie

Van Abbe Museum

Voetballen

Wehkamp Badmode Wehkamp kleding

Wielrennen

Woonkamer Zwemmen

Inhoud

Videofragment ABN AMRO Videofragment Rabobank **Videofragment ABN AMRO** Videofragment CD-i Game Videofragment ABN AMRO **Videofragment Gemeente** Videofragment ABN AMRO **Videofragment Philips Videofragment Philips Video fragment Philips** Videofragment PSV **Game Sportquiz** Videofragment Rabobank Videofragment Rabobank Videofragment Rabobank Videofragment Rabobank Videofragment CD-i **Videofragment Gemeente Videofragment Philips VoF** Game SportQuiz **Videofragment Gemeente Videofragment Gemeente** Videofragment Wehkamp Videofragment ABN AMRO Videofragment PSV Videofragment CD-i Videofragment CD-i Game **Videofragment Philips** Videofragment Rabobank **Foto Philips** Videofragment Rabobank **Videofragment Gemeente** Videofragment PSV Videofragment Wehkamp

Videofragment Wehkamp

Videofragment Rabobank

Videofragment Wehkamp

Videofragment Philips

Uiterliik

Inhoudelijk zit het dus wel snor, maar het oog wil ook wat. En gelukkig krijgt het dat ook. Bij het opstarten krijg je een filmpje met een enorme diamant in beeld, met een lekker bombastisch muziekie erbii. Met een druk op de knop komt onderin beeld een overzichtelijk bedieningspaneel omhoog, waarin gekozen kan worden voor een van de vier hoofdstukken die op hun beurt weer verschillende subhoofdstukken bevatten. Zo vind je onder Ontspanning bijvboorbeeld Sport, Recreatie, Kids, Kunst & Cultuur, Muziek en Fun. Ook kun je op het bedieningspaneel klikken op Exit (maar je begint net, dus dat doe je niet), Help (geheel Nederlandstalig), Index (de grote lijst met links) en Go Online waarmee je meteen contact kunt zoeken met het Net. Bij het oproepen van de Index krijg je de grote lijst met links die je soepel door het beeld kunt laten scrollen totdat je jets van je gading vindt. Ook is altijd de knop Back in beeld waarmee je een scherm terug kunt gaan.

Conclusie

Concluderend kunnen we zeggen dat Site Seeing in Digitaal Eindhoven er dikke voldoende scoort. Het geheel ziet er zeer verzorgd uit, is duidelijk, eenvoudig te 'bedienen' en redelijk uitgebreid. Vooral de combinatie van video- en audiofragmenten op de disc en de actuele informatie op het Net is een grote stap voorwaarts. De zin "TV Interactief schetst een beeld van het virtuele centrum van de toekomst, waar u snel en eenvoudig door de meest uiteenlopende informatie kunt reizen", vind ik persoonlijk wel heel erg Science Fiction klinken. Voor mij is het meer een kwestie van lekker over het Net surfen en vanuit de luie stoel uitgebreid en eenvoudig Eindhoven en omgeving verkennen. Hoe de toekomst er er nu precies uitziet weet ik nog steeds niet, maar van mij mag dit initiatief snel worden overgenomen door andere regio's in Nederland.

Waarschuwing: Dit is het tweede deel van de complete walktrough van Myst. Het eerste deel stond in het juli/augustus-nummer van CD-interactief. Alleen verder lezen als je echt niet meer weet hoe je verder moet!

De Myst trekt Op

In het vorige nummer van CD-interactief loodsten wij jullie door de eerste levels van Myst. Deze maand pakken we de draad weer op en leiden jullie verder door de geheimzinnige werelden van dit prachtige adventure. Als alles goed is zijn jullie vorige keer weer veilig thuis aangekomen en hebben even kunnen uitrusten. Na deze welverdiende pauze wordt het echter weer tijd om op pad te gaan en de resterende mysteries te ontrafelen.

RENÉ JANSSEN

Selentio Age

Je start in het ruimteschip. Nadat je van het pad af bent gestapt, passeer je een deur aan je rechterhand. Ga twee stappen vooruit vanaf de deur, draai je om en kijk naar links. Volg het pad en je komt bij een klein stroompje (luister maar). Je vindt hier zowel een knop die je kunt indrukken als een blauwe pagina. De

knop schakelt een microfoon in. In totaal zijn er vijf van deze microfoons, ieder met een verschillend symbool: water, vuur (donder), klok, kristal (fluit) en wind. Ga terug naar het hoofdpad. Ga de trap voor en links van je op. Klik op de knop boven aan deze trap. Je kunt nu de vulkaan horen. Ga terug naar het pad en loop naar de grote klok. Klik op de microfoon. Loop verder en ga rechtsaf bij de vork in de weg. Volg het pad verder, de trap af en zoek een microfoon met een symbool dat op een toren lijkt. Hier vind je de rode pagina.

Metalen doos

Loop dezelfde weg terug naar de vork in de weg. Ga rechtsaf. Je vindt de laatste knop bij het windsymbool. Hier vind je een ladder, waarmee je omlaag gaat. Doe het licht aan. Draai je om loop door de tunnel. Beklim de ladder en ga vervolgens de trap op. Hier vind je een soort doos met metalen deuren. Klik er op om hem te openen. Je ziet nu tuner-knoppen, vijf symboolknoppen en een 'sigma' of playback-knop. De bedoeling is de geluiden van ieder voorwerp te 'tunen' met hun plaats op de display. Je kunt dit handmatig doen, waarbij de display aangeeft wanneer je warm bent

(want dan gaat de hand flink knipperen). Je kunt echter ook meteen de volgende nummers invoeren. Om ze in te voeren, klik je op de symbolen voor stroom, vulkaan, klok, kristal (toren) of wind, je voert de coördinaten in en gaat naar de laatste.

Stroom:	153.4	
Vulkaan:	130.3	
Klok:	55.6	
Toren:	15	
Wind:	212.2	

Geluiden

Na het invoeren van de nummers, druk je op de Sigma-knop en luister je goed. De volgorde waarin de geluiden worden teruggespeeld, verschilt. Je hebt deze volgorde nodig om in het houten schuurtje te komen. De volgorde is: kristal (toren), stroom, wind, vulkaan, klok. Voer deze in op het paneel op het schuurtje dat je eerder passeerde. Druk op de knop en ga naar binnen. Ga in de berijdersstoel zitten en druk op vooruit. Bij ieder station hoor je een geluid dat de te volgen richting aangeeft. Als je het geluid mist, druk dan op de knop van de speaker. De geluiden klinken ongeveer als volgt: "plink"=noord (N), "bloooop"=west (W), "plonk"=zuid "shhhh"=oost (E). Er zijn ook combinaties van geluiden mogelijk, om richtingen zoals NE of SW en dergelijke aan te geven. De juiste richtingen die je moet volgen naar het Myst-boek zijn: N, W, N, E, E, S, S, W, SW, W, NW, NE, N, SE. Verlaat het voertuig, klik op het boek en ga terug naar Myst.

Mechanical Age

De pagina's voor iedere broer liggen in geheime ruimtes, die je kunt bereiken via hun kamers. Zoek naast de 'troon' in iedere kamer. Bij de start zie je een tandwiel. Loop het fort binnen en ga naar links. Als je de kamer binnenkomt, zie je de troon. In de hoek rechtsonder zit een klein deukje. Klik hierop en er verschijnt een deur. Ga naar binnen en je vindt een rode pagina in de flessen. Om de blauwe pagina te pakken, ga je de andere kamer in. Hier vind je een vreemd uitziend voorwerp naast de troon (een simulator). Naast de troon zit een plekje waar je de blauwe

DAT COMPUTERS ENG

Wij Niet!

Het leukste computerblad van Nederland en België Het duidelijkste computer-

blad van Nederland en België Elk nummer is voorzien van een CD-ROM boordevol

programma's U bespaart per jaar een kleine f 40,-/Bfr. 800 (of f 110,-/Bfr. 2200 in

twee jaar) U krijgt fantastische welkomstgeschenken

WORD ABONNEE

en betaal voor 1 JAAR f 139,50 (Bfr. 2790).

Tevens kunt u één van de volgende 6 geschenken kiezen:

WORD ABONNEE

en betaal voor 2 JAAR f 249,- (Bfr. 4980). kies dan 2 van deze 3:

BETAAL IN TERMIJNEN

Stuur de bon in een enveloppe naar PC Consument, Antwoordnummer 1228, 2000 VG Haarlem ik word abonnee van PC Consument en ontvang PC Consument 10 maal per jaar en bij elk nummer een gratis CD-ROM

*Invullen wat gewenst is. Zolang de voorraad strekt.

- Ik neem een abonnement op PC Consument en betaal voor 1 jaar (f 139,50 /Bfr. 2790) of voor 2 jaar (249,-/Bfr. 4980)
  - Wijze van betaling:

NEDERLAND Ik heb een giro-/eurocheque bijgesloten. Doorlopende machtiging gehele bedrag (f 10, korting) Doorlopende machtiging in 2 gelijke termijnen (†5, kortin banknummer / gironummer:

BELGIË

Ik heb mijn abonnementsgeld overgemaakt op rekeningnummer 230 - 0292065 - 18, t.n.v. de Generale Bank N.V. in Turnhout, t.a.v. PC Consument B.V.

Philipscdi.com

GESCHENKEN

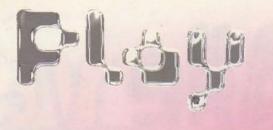
Ik betaal voor 1 jaar en kies het volgende geschenk (1 titel aankruisen)

- Wegwijs in Windows 95
- Mega ClipArt 15000
- Page Plus
- Attracties in Kaart
- Fun Card drukkerij
- Thuisbankier 3.0

Ik betaal voor 2 jaar en kies 2 van de volgende geschenken

- Interactieve Encyclopedie
- De Software Box
- Body Works 5.0

GESCHENKEN

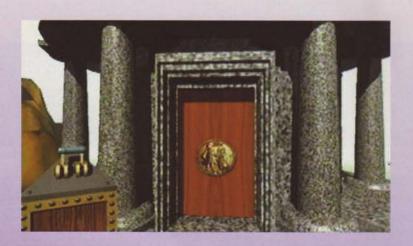

pagina vindt. Elders in de kamer vind je trouwens ook nog (op een wijnplank) een briefje van Achenar aan Sirrus, waarin Achenar beweert dat Sirrus gierig is.

De simulator

Ga naar de simulator. Deze demonstreert het roteren van het eiland. Duw de linker schakelaar omhoog, dan de rechter. Door ze weer omlaag te trekken na het roteren krijg je een geluid te horen, dat verschilt naar gelang het aantal graden dat er geroteerd is. Je

zult dus even moeten oefenen om de geluiden te herkennen voor 90, 180, 270 en 360 graden. Om je een beetje te helpen: 90 graden klinkt als een hoge ping, 180 als een springveer, 270 als een met z'n vleugels klappende vogel en 360 als een hol, metalen geluid. Als je nu terugloopt de gang in, zie je een kleine rode knop op de muur. Klik hierop en de vloer zakt omlaag, zodat een andere kamer zichtbaar wordt. Je zult een display zien met twee omgekeerde C's. Draai totdat ze rood zijn. Draai je om en ga weer terug de trap op. Klik op de rode knop (zodat de vloer weer omhoog gaat) en loop de lift in.

Hall III

Druk in de lift op de Omhoog-knop. Druk eenmaal aangekomen op de bovenste verdieping op de Midden-knop en ga snel de lift uit. De lift zakt nu halverwege zodat je op het dak kunt klimmen. Op de lift vind je de bediening om het fort te laten roteren. Duw eerst tegen de linker en dan de rechter schakelaar, wacht dan en trek ze vervolgens beide terug om te kijken hoe ver je bent. Je moet het fort 180 graden draaien, dus let op het springveergeluid. Roteer het fort 180 graden en 90 graden om naar de respectievelijke eilanden te gaan. leder bevat twee van de vier symbolen die je nodig hebt om terug te keren naar Myst. Behalve die symbolen is er verder eigenlijk niets te vinden op de eilanden. Zodra je de vier symbolen hebt, voer je ze in de machine op het originele eiland waar je begon (wel eerst weer even het fort terugdraaien om daar te komen!). De symbolen zijn: 1. Omgekeerde C. 2. Tegengesteld wijzende driehoeken aan weerszijden van een rechthoek. 3. Drie kleine driehoeken die naar een cirkel wijzen. 4. De linker helft van een volle maan. Druk op de rode knop en het Myst-boek verschijnt. Klik er op om naar huis te gaan.

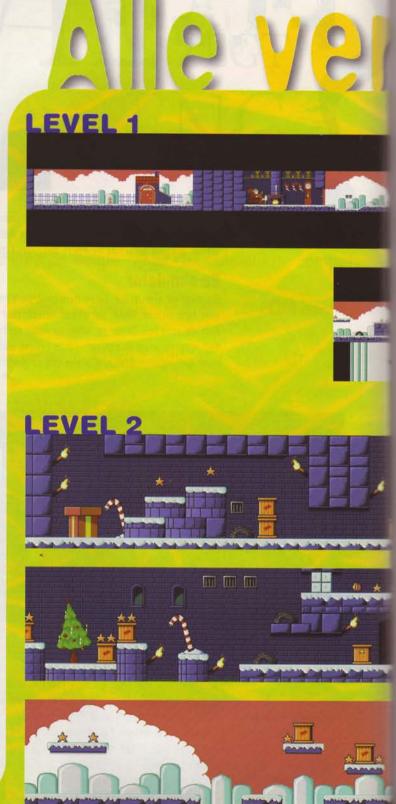
Succes ermee! Volgende maand gaan we weer verder met onze walkthrough door *Myst*. Voor specifieke problemen of problemen met andere spellen kun je natuurlijk altijd schrijven naar onze Tips & Trucsrubriek.

Uit de ingezonden brieven blijkt dat het platformspel Christmas Country alleen zeer verslavend maar vooral op de 'frustratieschaal' zeer hoog scoort. Omdat wij dit spel nu ook in de Balie aanbieden, gaan we dat nog even erger maken. Naast de normale levels bevat Christmas Country namelijk nog een aantal verborgen levels! Met dank aan de makers van Creative Media volgt op de volgende vier pagina's het eerste deel van een complete grafische doorloop van Christmas Country, Jullie kunnen dus weer aan de bak!

Christmas Country

borgen levels!

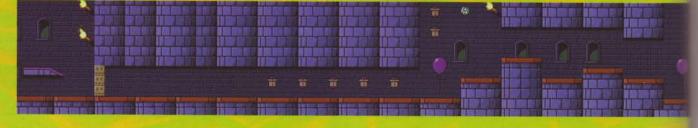

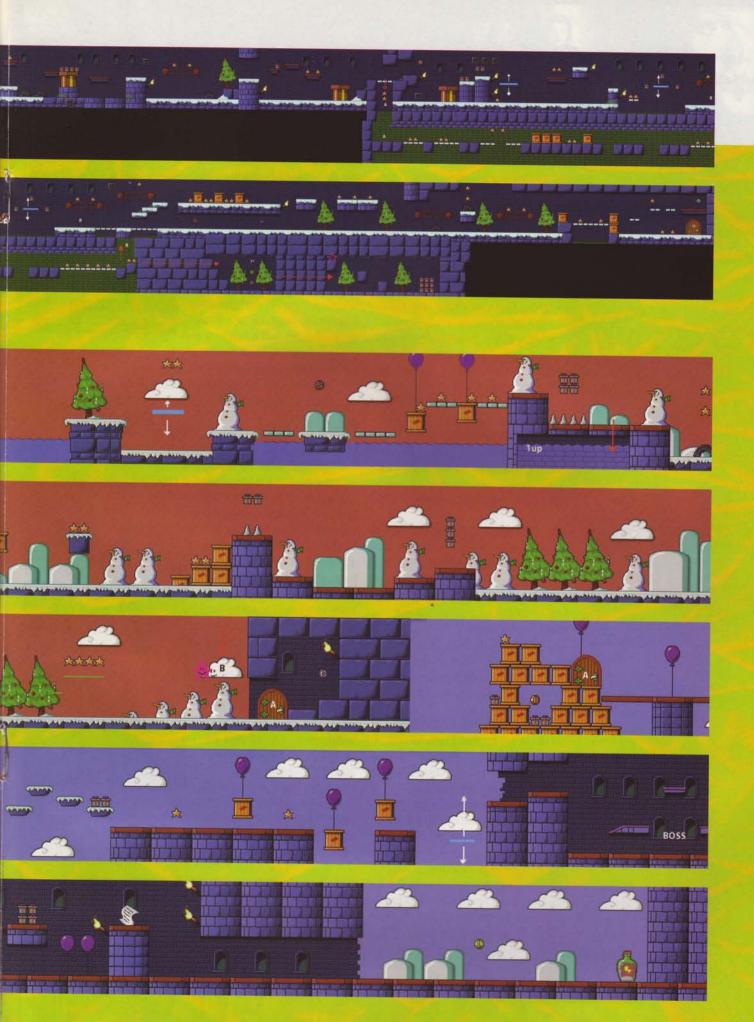

Het lijkt inmiddels zeker dat DVD gaat uitgroeien tot dé kijkdoos de toekomst. Gaat daarom de CD-i annex Video CD speler bij het grof vuil? Welnee. Er is nog meer dan genoeg te beleven op het gebied van Video CD. Het is alleen een beetje moeilijk te vinden af en toe. Alleen al voor de verzameling films die we inmiddels kennen is het meer dan waard om de speler in huis te houden, maar er is meer. Veel meer.

ROM HELWES

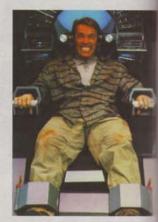
Te weinig films?

Onlangs stuitten we op een catalogus van een bedrijf genaamd McNo Ltd uit het Engelse Essex. Een imposante lijst met filmtitels, met als enige nadeel dat het niet ondertitelde versies betreft. De echte filmliefhebber zal hier echter niet mee zitten.

De lijst bestaat uit een grote reeks films uit het repertoire waarvoor we meestal naar de videotheek moesten. Maar waren we niet juist verzamelaars geworden van een uitstekende, blijvende geluids- en beeldkwaliteit? Natuurlijk, maar er "was zo weinig te krijgen" op Video CD. Nu zijn we nog maar één telefoontje verwijderd van het bezit van deze topfilms. Laten we eens een kleine opsomming geven.

(Another) 48 Hours

Van alle Eddie Murphy films blijven de twee 48 Hours films het best. Nick Nolte speelt de keiharde, meedogenloze undercover agent die het moet opnemen tegen de grootste criminelen. Om misdadigers te bestrijden heb je vaak misdadigers nodig en daarvoor hebben we de goedgebekte Reggie Hammond. Binnenkort komt hij vrij, maar eerst moet hij Nolte helpen om een paar oude vijanden op te

pakken. Daar krijgt hij 48 uur de tijd voor en dat is best lang als je elkaar wel kunt schieten. Twee films die je keer op keer kunt zien.

Basic Instinct

Dat deze film, nota bene de internationale doorbraak van de Nederlandse regisseur Paul Verhoeven, nog niet in Nederland is uitgekomen is een schande. Aan Michael Douglas de taak om een aantal moorden op te lossen. Alle sporen leiden naar de beeldschone en superintelligente Sharon Stone. Tot het laatste beeld

blijft het onzeker of zij schuldig is. En als je zo je benen over elkaar kunt slaan, wie maakt dat dan nog uit? Basic Instinct is een film die zindert van de spanning en de erotiek.

Sylvester Stallone's pogingen om van zijn Rambo-imago af te komen wilden nog wel eens mislukken. Hij is en blijft een spierbundel die af en toe moeite heeft met zijn articulatie. In *Cliffhanger* heeft hij de gulden middenweg gevonden. Ooit verloor hij een

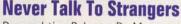
goede vriendin tijdens een reddingsactie in de bergen en wilde hij het vak opgeven. Nu is hij gedwongen om weer te klimmen, omdat zijn oude teamgenoten worden gegijzeld door een paar internationale terroristen. Geen film voor mensen met hoogtevrees, maar wel een absolute must voor liefhebbers van actie en tergende spanning.

De prachtige Rebecca De Mornay moet in Never Talk To Strangers een seriemoordenaar ontmaskeren, maar komt terecht in een wereld waarin iedereen schuldig kan zijn. Misschien zelfs haar vriendje (Antonio Banderas), die ze nog niet eens zo heel erg lang kent. Spannend!

Outbreak

Het is een genot om weer eens een nieuwe film te zien met een grote acteur als Dustin Hoffman. *Outbreak* gaat over een dodelijk virus dat in Afrika ontdekt wordt. Terwijl de Amerikaanse geheime dienst het dorpje platbrandt, weet een klein aapje te ontsnappen. Laat dit aapje nou net naar Amerika gesmokkeld worden. Het virus verspreidt zich met de snelheid van de wind en Dustin Hoffman is de enige die daar wat aan zou kunnen doen. Als hij dat mag, tenminste.

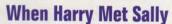
Silence of the Lambs

Jodie Foster is een kersverse FBI agente, die op het punt staat om cum laude te slagen voor haar eindexamen. Als vuurdoop moet ze een seriemoordenaar opsporen. Ze heeft hiervoor de hulp nodig van de psychotische, mensenetende psychiater Hannibal Lecter (een Oscar voor Anthony Hopkins). Hij mag dan in de best bewaakte gevangenis van Amerika zitten, het is geen pretje om informatie

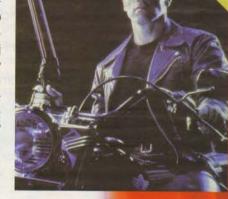
van hem los te peuteren. Silence of the Lambs behoort tot de beste films in zijn soort.

Reservoir Dogs

Met zijn low-budget film Reservoir Dogs verbaasde regisseur Quentin Tarantino de filmwereld. Zes mannen die elkaar niet kennen worden bij elkaar gehaald om een bank te overvallen. Als de overval gigantisch misloopt en de mannen flink gehavend op de rendezvous samenkomen wordt duidelijk dat er een verrader in hun midden is. Een regelrechte (en keiharde) klassieker die volgens sommigen boven Tarantino's klapper Pulp Fiction moet worden gezet.

Het is niet makkelijk om een klassieker te maken. Helemaal niet op het gebied van humor en romantiek. Deze film was dat direct bij verschijning in de bioscopen. Billy Chrystal en Meg Ryan zien hun relatie groeien van een haat-liefde tot een romance. Waar ligt de grens tussen liefde en vriendschap? En hoe onderscheid je een echtvan een fake-orgasme? Alleen de muziek van Harry Connick Jr. staat al garant voor een paar heerlijke uurtjes kijkplezier.

Shallow Grave

Wat doe je wanneer je nieuwe, zorg-vuldig geselecteerde kamergenoot aan een overdosis overlijdt? 121 bellen, natuurlijk! Totdat je ineens onder zijn bed een koffer met geld ontdekt. Het slijk der aarde brengt menigeen in vertwijfeling. Shallow Grave is een film die zwart ziet van het cynisme en in de Engelse pers werd betiteld als "The most thrilling movie since Silence of the Lambs".

En nog veel meer

Dit is nog maar een kleine greep uit de catalogus van McNo Ltd. Wie wil ze niet hebben? De James Bond serie; alle drie de Rambo's, Verhoeven's Robocop compleet, De Star Trek sage, bijna alle Schwarzeneggers, alle Tom

Clancy films en natuurlijk een duik in Wayne's World. Allemaal te bestellen met één telefoontje, een faxje of een emailtje aan McNo Ltd in Essex, Engeland. Telefoon: 00-44 1206 751143. Fax: 00-44 1206 751198. email: info@mcno.com. Internet: http://www.mcno.com/

Hinderspel

De een zegt het dagelijks, terwijl de ander die vier beladen woordjes "ik hou van je" nauwelijks uit zijn mond krijgt. 'Houden van' is dan ook helemaal niet zo eenvoudig, laat staan om te zeggen

hoevéél je van iemand houdt. Op Raad eens hoeveel ik van je hou doen twee hazen toch een poging. En dan staan er nog 6 schitterende prentenboekverhalen op deze Video CD!

LENNIE PARDOEL

Hoeveel? Zoooveel!

Hoe groot kan liefde zijn? Dat is natuurlijk moeilijk uit te leggen. Als Hazeltje aan Grote Haas vraagt of die weet hoeveel hij van Hazeltje houdt, moet Grote Haas het antwoord dan ook schuldig blijven. Dan doet Hazeltje zijn armen zo wijd mogelijk uiteen en zegt: "Zooooooveel hou ik van jou'. Grote Haas antwoordt met hetzelfde gebaar, maar zijn poten kunnen veel wijder uit elkaar. Dus Hazeltje bedenkt iets waardoor zijn liefde nog groter is en hij strekt zijn pootjes zo hoog mogelijk de lucht in. Grote Haas doet dat ook maar komt natuurlijk veel hoger. Hierop bedenkt Hazeltje weer wat nieuws en zo gaan ze nog een tijdje door, totdat Hazeltje moe is van al dat 'houden van'. Grote Haas legt hem in een bedje van varens en fluis-

tert hem in z'n oor: "Ik hou van jou helemaal tot aan de maan en terug". Dit oorspronkelijke Engelse prentenboekverhaal is gemaakt door Sam McBratney en Anita Jeram.

De bus missen

In Waar blijft die bus? staan Mol en Konijn bij de bushalte. Ze wachten op de bus omdat ze naar hun vriend de eekhoorn willen. Het wachten duurt echter lang en waarom zouden ze onderwijl niet wat anders doen? Konijn stelt voor wat bloemen te plukken voor eekhoorn. Ze plukken een flinke bos en zonder dat ze het in de gaten hebben, passeert de bus op de achtergrond. Terug bij de bushalte vragen ze zich af waar die bus toch blijft? Zullen ze als het toch zo lang duurt onderwijl nog wat aardbeien zoeken? Daar gaan ze weer. Ze plukken een grote mand vol. Als je goed oplet, zie je de bus in de verte weer langsrijden, maar Mol en Konijn hebben opnieuw niets in de gaten. Ze zijn trouwens moe geworden. Dus gaan ze

even rusten. Voor de derde keer gaat de bus voorbij zonder dat ze er wat van merken. Pas als ze wakker worden zien ze een bus aankomen. Echter van de andere kant. En wie stapt daar uit?

Raad eens hoe

Eekhoorn! Hij heeft zo lang op Mol en Konijn zitten wachten dat-ie maar zelf de bus genomen heeft. Nu kunnen ze gelukkig toch nog gaan picknicken. Het oorspronkelijke Engelse prentenboek is van Penny Dale.

Het dierenrijk

Ingrid en Dieter Schubert, bekend van zeer veel peuter- en kleuterboeken maakten Van mug tot olifant. Het is een verzameling dierentekeningen waarin ieder dier met al z'n bijzonderheden in prachtige tekeningen uitgebeeld wordt. Hoe het ene dier haren heeft, het andere dier veren en weer een ander schubben. Hoe de één onder de grond woont, de ander in een boom of waarom het handig is om stekels te hebben. Wat eten de dieren en waar slapen ze? Het wordt allemaal verbeeld in dit prentenverhaal zonder dat het een opsomming van soorten wordt.

Zebra zonder strepen

In Zebra heeft de hik heeft David McKee een komisch verhaal verzonnen. Je ziet op een stoel een grote onhandige zebra zitten die de hik heeft. Dat is natuurlijk lastig, dus wil zebra van de hik af komen. Maar hij is ook erg bang dat de andere dieren hem zullen uitlachen. Wanneer de dieren hem allerlei manieren aanraden om van de hik af te komen, volgt hij die raad steeds niet op, omdat hij bang is dat ze hem dan zullen uitlachen. Op een gegeven moment raakt hij echter van al dat gehik zijn strepen kwijt en dan heeft Zebra wel spijt dat hij al die middeltjes niet uitgeprobeerd heeft. Dus dan toch maar je adem inhouden, het alfabet achterstevoren opzeggen', jodelodelodelodelie en schrikken. Niets helpt echter. Op het eind van de dag moet Zebra opeens heel erg niezen en door die nies komen gelukkig al z'n strepen weer terug en is hij zijn hik ook kwijt.

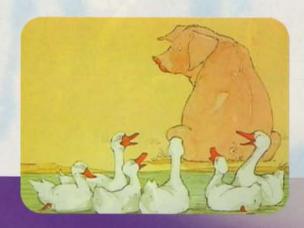
Ik wil in m'n hok!

Of het pedagogisch juist is, laten we bij dit verhaal van Alain Serries en Claude K. Dubois maar in het midden. Simon wordt namelijk altijd naar het hok gestuurd als hij stout is. Dan roept z'n moeder *Naar het hok, stoute brok!* Dit is echter helemaal geen straf voor Simon. Er staan zoveel oude, spannende dingen in dat hok dat Simon het er altijd reuze naar

z'n zin heeft. Dit is natuurlijk niet de bedoeling, dus gaan zijn ouders eens een nacht kijken wat hij nu zo leuk vindt in het hok. Ze zijn echter ontzettend bang, want er lopen spinnen rond en ze horen enge geluiden. Daarom besluiten ze de volgende dag Simon maar niet

meer in het hok op te sluiten. Voortaan wordt Simon voor straf naar andere plaatsen gestuurd, bijvoorbeeld naar de badkamer. Maar daar is Simon het absoluut mee oneens. Uit boosheid zet hij er alle kranen open. En zo richt hij in elke kamer waar hij voortaan naartoe gestuurd wordt een ravage aan. Hij wil terug naar z'n hok. Uiteindelijk krijgt Simon zijn zin. Uit wanhoop besluiten zijn ouders hem maar weer naar het hok te sturen en halen ze opgelucht adem. En Simon? Die vindt het heerlijk!

Te bestellen via CD-interactief

veel ik van je hou

Lekker badderen

In Plons! heeft het varken Floortje het zo warm, dat ze besluit net als de eenden heerlijk in de vijver te gaan badderen. Dat vinden de dieren van de boerderij zo bijzonder dat ze allemaal komen kijken. Eigenlijk hebben ze zelf ook wel zin in zo'n bad. Wanneer boer Van der Pluim tot hun grote verwondering ook in de vijver springt, bedenken ze zich niet langer. Ze duiken er met z'n allen in. Martin Waddell en Jill Barton maakten er een vrolijke boel van in dit prentenboek. Op deze Video CD spatten de spetters nog eens extra in het rond.

Lachende prinses

Er zijn veel versies van 'De prinses die niet kon lachen'. In dit verhaal van de bekende prentenboekmaker Tony Ross is *Luie Wammes* de gelukkige 'aanhet-lachen-maker'. Want degene die het lukt de treurige prinses te laten lachen mag immers met haar trouwen. Luie Wammes maakt het uit domheid wel erg bont. Omdat hij alles wat zijn moeder zegt zeer letterlijk neemt, draagt hij een ezel op zijn rug in plaats van hem te laten lopen. Dit ziet de prinses uit haar torenraam en daar dit natuurlijk een absurde situatie is, kan ze niet anders dan hardop lachen. Haar vader is hier zo blij mee dat hij Luie Wammes vraagt haar te trouwen. Dat wil Luie Wammes wel, want dan hoeft hij nooit meer te werken.

Tot slot

Deze Video CD voegt van alles toe aan de oorspronkelijke prentenboeken. Een groot voordeel is natuurlijk dat je nu zeven verhalen hebt voor de prijs van een. Plus dat het voorlezen een keertje van je overgenomen wordt door amusante, prettige en rustige stemmen en dat er mooie muziek bij te horen is. En dan bewegen de prenten zo nu en dan ook nog, bijvoorbeeld de haas die springt, de bus die voorbij rijdt en het varken dat plonst en spettert. Dit alles zorgt ervoor dat peuters en kleuters er zeker veel plezier aan zullen beleven. En ik heb al van verschillende volwassenen gehoord dat ook zij het erg leuke verhalen vinden. Raad eens hoeveel ik van je hou is dus gewoon een Video CD voor mensen van 3 tot 103!

Bestellen

Raad eens hoeveel ik van je hou is nu exclusief te bestellen via CDinteractief. Kijk snel in de Balie, vul de bon in dit blad in en je krijgt deze leuke Video CD zo snel mogelijk thuisgestuurd.

De kranten hebben er vol van gestaan. Op 3 juni 1997 opende koningin Beatrix het pretentieuze museum newMetropolis: het nieuwe science en technologie center in de vorm van een boot waar je in rijdt als in een ferry. In werkelijkheid is het echter de IJ-tunnel dit vijf verdiepingen tellende ontwerp van Renzo Piano is aebouwd. NewMetrozo'n succes dat er zelfs tevéél bezoekers komen. maar wij mochten nog naar binnen.

LENNIE PARDOE

tunnel verdwijnen. Wij (vier kinderen en twee volwassenen) lopen eerst alle trappen op en starten eveneens op de vijfde verdieping, de 'menslaag'. Deze verdieping is geheel gewijd aan de psychologie van de mens en zijn sociale plaats in de maatschappij. Het museum is overigens ingedeeld rond vijf thema's: de mens, wetenschap, technologie, energie en interactie. Natuurlijk zijn die thema's niet strikt te scheiden en wat er allemaal te doen is teveel om op te noemen. Daarom hier een keuze uit de meest kindvriendelijke of anders gezegd 'kindavontuurlijke' projecten en bezigheden in newMetropolis.

Emoties verkennen

Voor de kinderen is het 'levende tapijt' het eerste aantrekkingspunt op de bovenste verdieping. Ze storten zich op de vloer onder de bewegende beelden van de camera's. Afwisselend worden er menselijke interacties geprojecteerd, waar ze zich middenin begeven.

Een dagje newMetropolis

Het project newMetropolis wordt aangekondigd als een museum voor de hele familie, dus ook voor kinderen. Of dat ook werkelijk zo is besloten wij te testen met een viertal 'proefkinderen'.

Bovenin beginnen

We gaan op de begaande vloer het museum in, maar boven kan ook en dat is eigenlijk het leukste. Je hebt daar een prachtig uitzicht over het IJ en de binnenstad van Amsterdam, terwijl de auto's onder je in de

Memory, Internet en lol in de file Rollend en springend bewegen ze zich over de beelden, maar eigenlijk is het er te druk om de beelden goed te zien en te voelen. In de folder staat dat je er de menselijke emoties kunt verkennen. Die drukte werkt ook door op de omringende concentratiespellen. Er staan computers, waarop je jezelf kunt 'ontdekken' door het doen van testen. De ene PC vraagt om karaktertrekken, terwijl de andere je sociale kennis test. Leuke testen die je de rest van de wereld om je heen doen vergeten. Dus ook de drukte. Voor de kinderen was vooral de computer met camera een geliefde plek. Het zogenaamde video-conferencing (telefoneren met beeld) kon hier alvast geprobeerd worden. Het scherm toont vragen en onderwijl wordt er gefilmd. Wanneer je denkt dat de opname klaar is, druk je op de play-knop en zie je jezelf op de PC. Het viel op dat de opnames van zeer goede kwaliteit waren. De bediening van de PC had wel enige begeleiding van een volwassene of groot kind nodig.

Waarnemen en denken

Het zijn echter niet allemaal computers in NewMetropolis, er zijn ook 'gewone' spellen van bijvoorbeeld hout. Zo is er een gezichten-memoryspel. Aan de zijkanten kun je de score bijhouden met houten kralen. Onze vier testers leveren hier een ware strijd. Het lijkt wel zo'n houten voetbalspel. Een ander geheugenspel is een afwasbaar bord, een zandloper en aan weerszijden woorden. De bedoeling is om binnen een minuut zoveel mogelijk woorden * te onthouden en ze daarna te bedekken en op te schrijven. Ook zijn er testen met kleuren die je confronteren met de wijze waarop je de dingen onthoudt. Je leest bijvoorbeeld een woord veel makkelijker als het ook in dezelfde kleur geschreven is. Wil je daarentegen het woord rood in blauwe letters lezen dan is dat lastiger. Het zijn van die kleine confrontaties die je weer doen realiseren hoe complex het waarnemen en denken in elkaar zit.

In de file

Terwijl we verder lopen, raken we plotseling in een file verzeild. Het is een van die 'levende projecten' die voor de drukte zorgt. Kitty is hier de ingehuurde 'entertainer'. Zij vraagt ons in de file plaats te nemen en stelt ons een vraag: "Wat zou nu een leuk, nuttig of aangenaam tijdverdrijf zijn, wanneer je in zo'n file zit?" Wij barsten los: "Spelletjes doen, picknicken, gekke gezichten naar elkaar trekken". Kitty schrijft het allemaal op, want zo zegt ze: "Die ideeën zetten we op Internet, dan kan iedereen ze lezen." Misschien dat het 'stressgehalte' in de file op deze manier wat minder wordt?

Verkleden

We belanden op de vierde verdieping en er is al een halve dag om. Aan de ene kant zien we een laboratorium vol met witte jassen en microscopen en veel neonlicht. Hier mag je pas in als je twaalf jaar bent en een witte jas aantrekt, vanwege gevaarlijke stoffen en zuren. Maar geen nood terwijl de ouders allerlei proeven in het lab doen kunnen de

kinderen meebouwen aan een huis en zich verkleden als monteur, dokter of een ander beroep. Hoe ze er in hun misschien wel toekomstige kledij uitzien, is onderwijl te volgen op twee grote televisieschermen. Deze afdeling is een groot succes! Hoewel officieel toegankelijk voor kinderen tot acht jaar heeft de negenjarige het er toch ook zeer naar zijn of haar zin. Die leeftijds-

grens is dus aan de lage kant. Verkleden en bouwen is toch ook voor oudere kinderen aantrekkelijk.

Machines

Ingewikkeld uitziende apparaten zouden kunnen afschrikken. Onze testers van vijf, zeven, acht en negen jaar kennen die angst echter niet. Zij stappen overal op af. Dus ook op de ballenfabriek. Een ingenieus ontwerp dat zowel door jong als oud te beïnvloeden is. Je krijgt een opdracht op de computer, zoals bijvoorbeeld 'zoek een kleine blauwe bal, een grote rode bal, een gele bal van 20 gram' en ga zo maar door. Heb je de juiste vijf gevonden dan zal de machine ze doorlaten en kunnen ze hun weg in de ballenfabriek beginnen. Ze worden omhoog gezogen, naar beneden geblazen en de kleuren schieten langs je heen. En voorlopig zijn ze nog niet bij een volgende speler achter de computer. Voordat je het weet ben je er uren mee bezig. Dat er op de achtergrond een kookdemonstratie wordt gehouden heb je ondanks de aankondigingen nauwelijks in de gaten. Met magnetron en inductieplaat (en vieze blikjes) wordt daar in een mum van tijd een maaltijd in elkaar gebrouwd.

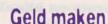
Internet

Terwijl de kinderen magnetronpatat proeven, zetten de volwassenen zich even achter een van de ruim honderd PC's in het museum en kijken daar hoe makkelijk je Internet op kunt. Al snel komen we erachter dat newMetropolis zijn eigen browser opgezet heeft, waardoor de keuzemogelijkheden helaas beperkt zijn. Je kunt niet zomaar een onderwerp opvragen. Een van de 'voorgekozen' onderwerpen is het elektronisch lezen van grote kranten als de Volkskrant en NRC. Verder gebeurt er veel op het museum-Intranet (interne communicatie tussen alle computers in het museum) en dus niet via Internet. Wel kun je naar iedereen met een e-mail adres een boodschap sturen. Daarvoor mag de permanente aansluiting op Internet dus wel gebruikt worden. We sturen een mail naar cdi@hub.nl en vertellen dat we ons uitstekend amuseren.

met geld spelen natuurlijk ook voor kinderen aantrekkelijk. Daar zijn de ontwerpers van newMetropolis gelukkig niet aan voorbij gegaan. Kinderen kunnen, terwijl de ouderen elkaar proberen te overtreffen met opties op de beurs, hun eigen papiergeld maken. Op een grote tafel liggen blanco bankbiljetten die naar eigen idee bestempeld en gekleurd kunnen worden. We vragen ons af hoelang het nog duurt voor hier de eerste Euro's worden nagemaakt.

Nog veel meer

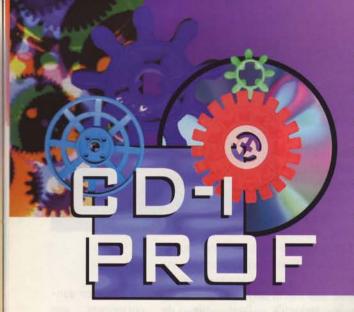
We hebben nog maar een klein deel van newMetropolis gezien. Er is teveel te doen om op te noemen, laat staan om in één dag te doen. Wil je spelen met tankers in een groot waterbassin, snoeren en leidingen aanleggen, films bekijken of drummen via de computer? Bijna alles kan in newMetropolis. Het loopt echter al tegen zessen en we moeten nog met de trein terug. Tien minuten naar het station lopen, eten en dan na een leerzame, avontuurlijke en 'hartstikke leuke' dag, voldaan en moegespeeld naar bed. De conclusie is duidelijk: dit is voor herhaling vatbaar!

Met het beursspel per computer kun je leren hoe je je moet gedragen op de beleggersmarkt. Vandaag zullen we er ons met de kinderen maar niet wagen. Al is

Het bedrijfsleven maakt steeds meer gebruik van CD-i. Dit medium leent zich daar uitstekend voor. De professionele toepassingen zijn zeer divers in allerlei verschillende branches. Maandelijks berichten wij in deze rubriek over de nieuwste professionele toepassingen.

ROB SMIT

Longgeluiden

Kinderen vinden het zelden leuk om naar de huisarts te gaan, maar bepaalde doktershandelingen vinden ze toch wel héél interessant. Vooral als de stethoscoop er aan te pas komt: je krijgt een koud stukje metaal op je borst gedrukt, daar zit een heel ordinair rubber slangetje aan vast, de dokter stopt de twee uiteinden van dat slangetje zomaar in zijn oren (bah, en dat voor een dokter) en bovenal kan hij uit wat hij hoort van alles en nog wat over je te weten kon komen. Zelf had ik als kleine jongen groot ontzag voor zo'n stethoscoop, ik dacht dat de dokter daarmee toch minstens wel kon horen hoe laat ik de vorige avond naar bed gegaan was, wat ik die ochtend gegeten had, of ik wel aardig voor mijn kleine broertje was geweest en hoe ik mijn zakgeld besteedde de stethoscoop als ultiem Sint Nicolaas-instrument dus. Gelukkig zei de dokter niets over al die dingen;

tenslotte was hij daar niet voor en het ging hem ook niets aan. Ook al kwam hij tal van interessante zaken over mij te weten, alles waar hij met mij of mijn moeder over mocht spreken was mijn gezondheid. Gelukkig maar.

Ademgeruis en bijgeluiden

Het is nu zo'n zesendertig jaar later en eindelijk ben ik van deze dwalingen verlost. Dank zij de CD-i Longgeluiden weet ik wat een arts wêrkelijk met zijn stethoscoop doet en wat hij hoort. Die CD-i wordt uitgegeven door farmaceutisch bedrijf Glaxo Wellcome en bevat een interactieve cursus over alles wat de menselijke longen betreft. De geluiden van - vooral zieke - longen staan daarbij centraal. In het theoretische gedeelte kun je lezen hoe je als arts een stethoscoop behoort te gebruiken en waar je naar moet luisteren:

"Longgeluiden worden beluisterd terwijl de patiënt met open mond diep in- en uitademt. De membraanzijde van de stethoscoop wordt, systematisch links en rechts vergelijkend, van boven naar beneden over de borstkas verplaatst om eventuele links-rechtsverschillen en veranderingen ten opzichte van normaal te kunnen vaststellen. Longgeluiden worden onderverdeel in ademgeruis en bijgeluiden. Daarbij moet gelet worden op het karakter en de luidheid van de ademhaling en de tijdsverhouding tussen in- en uitademen. Bijgeluiden wijzen vrijwel altijd op een aandoening: van de luchtwegen, het longweefsel of het longvlies."

Overigens staat het er niet exact in deze bewoordingen; het programma smijt met termen als thorax, inspirium, expirium, pathologie, rhonchi, crepitaties en plaurawrijven dat het een lieve lust is.

Opzet van de cursus

Longgeluiden is bedoeld om artsen bij te scholen op het gebied van de mogelijke aandoeningen van de menselijke longen. De cursus is opgezet als een training in het herkennen en benoemen van longgeluiden. Cursusleider is Dr. W. Bakker, die tien verschillende longgeluiden behandelt. Daarbij wordt allereerst een longgeluid afgespeeld, waarna je een aantal vragen moet beantwoorden. Daarna volgt een videofragment waarin Dr. Bakker dit geluid en de bijbehorende theorie bespreekt. Ten slotte volgt een korte samenvatting en kun je het geluid nogmaals beluisteren. Deze informatie over hoe de cursus in elkaar zit is te vinden in de Inleiding.

In het onderdeel Theorie vind je uitgebreide achtergrondinformatie bij de verschillende longgeluiden. Van de Geluidenbibliotheek krijg je het vervolgens pas ècht benauwd. Op basis van een grafische weergave van longgeluiden kun je namelijk een beslist niet gezond klinkend longgeluid kiezen (raspēnd, piepend, etc) en de bijbehorende tekstinformatie raadplegen. Wordt het betreffende geluid ook in de curus behandeld dan kun je het bijbehorende videofragment nogmaals bekijken.

Dr. Bakker is heel wakker

Hoewel het voor de hand lijkt te liggen om longaandoeningen te beschrijven aan de hand van de geluiden waarmee die aandoeningen gepaard gaan blijkt dit in de praktijk geenszins de gewoonte te zijn geweest, dat wil zeggen: totdat de wakkere geest van Dr. Bakker zich ermee ging bemoeien. 'WB' werkte als huisarts en tropenarts voordat hij zich specialiseerde tot internist en uiteindelijk tot longarts. In die laatste hoedanigheid was hij verbonden aan het Academisch Ziekenhuis van Leiden en Ziekenhuis Leyenburg in Den Haag. Als één van de eersten deed hij onderzoek naar de manier waarop longgeluiden gebruikt konden worden als hulpmiddel om aandoeningen te herkennen.

Mede op zijn initiataief werd binnen de Nederlandse en Vlaamse verenigingen van longartsen overeenstemming bereikt over de nomenclatuur zoals die ook op deze CD-i wordt gebruikt. (Nomenclatuur is een verzameling systematische benamingen die aangelegd wordt om spraakverwarring op een bepaald vakgebied te voorkomen: iedereen weet dan waar hij over praat). Omdat hij door dit alles een grote hoeveelheid kennis heeft opgebouwd wordt hij regelmatig betrokken bij onderwijs-acitiviteiten. Vóór zijn medewerking aan deze CD-i publiceerde hij als mede-auteur al in 1990 en 1991 over longgeluiden in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde.

Uitvoering en interactief ontwerp

Longgeluiden maakt gebruik van een Hoofdmenu als vertrekpunt. Zoals gezegd bestaat dit uit de onderdelen Inleiding, Cursus Longgeluiden, Geluidenbibliotheek en Theorie. Ook achtergrondinformatie over Dr. Bakker is vanaf deze plaats bereikbaar. Er wordt veel met tekst gewerkt, waarbij men gelukkig voor een lettertype gekozen heeft dat goed leesbaar is op het televisiescherm. Nadeel daarvan is wel dat de letters vrij groot zijn, waardoor er relatief weinig tekst tegelijkertijd getoond kan worden en er heel wat gescrold moet worden om alles te kunnen lezen.

Bedrijf op Schijf

Philipscdi.com

Een alternatief voor dit probleem is er echter niet. Ik heb heel wat CD-i-programma's onder ogen gehad waarbij men een kleiner en dunner lettertype heeft toegepast om meer tekst per scherm kwijt te kunnen, maar het resultaat was steevast zo goed als onleesbaar. Attent is ook dat er een schermknop is om het programma te verlaten. Die mogelijkheid ligt toch zo voor de hand maar wordt desondanks in talloze zakelijke CD-i-programma's over het hoofd gezien. In arren moede moet je dan het laatje van de CD-i-speler maar openen om uit het programma te komen.

Erg gelikt ziet het programma er niet uit.

Het interactief ontwerp is erg basaal en de videofilmpjes bestaan slechts uit fragmenten van een praatje van Dr. Bakker voor een zaaltje met arstsen en andere medische types, compleet met bibberende beelden als gevolg van stoten tegen het statief van de videocamera. Ook het verschil tussen 'terug' en 'verder' lijkt de ontwerpers niet helemaal duidelijk te zijn, aangezien je met de schermknop Verder meestal terug gaat. Toch bevat het programma veel informatie en kom je betrekkelijk snel datgene over het onderwerp te weten wat je als arts weten moet.

Producent: NOB Interactive, Hilversum, tel. 035-677 40 00.

Woningbouwvereniging St. Laurentius

De Bredase woningbouwvereniging St. Laurentius beheert 6 à 7000 woningen en heeft het medium CD-i ingezet om aan woningzoekenden duidelijk te maken

> welke woningen de Vereniging nu precies beheert. De CD-i-speler/ TV-combinatie staat opgesteld in de hal, zodat bezoekers geen afspraak hoeven te maken om de informatie te raadplegen. De verschillende programma-onderdelen kunnen geactiveerd worden door middel van een touchscreen.

> Het openingsscherm van dit Woning Informatie Systeem, dat uit een foto van het bedrijfspand van St. Laurentius en twee schermknoppen bestaat, biedt toegang tot een gesproken uitleg van het programma en een overzicht van het woningbezit. Dit laatste wordt op een even simpele als doeltreffende manier gepresenteerd. Op een kaart van Breda en omgeving kan een wijk geselecteerd worden, waarna het programma hierop inzoomt. Vervolgens kan nogmaals ingezoomd worden op delen van de wijk, waarna de geïnteresseerde een lijstje appartementen en eensgezinswoningen te zien krijgt die als voorbeeld dienen voor vergelijkbare woningen in die wijk. Het

Breda ZO: Ypeldar

Amerongenstr. Egw Walenburgstr Egw
Bronkhorstair. Egw Doenradestr App
De Hamistr. Egw Zorgvijetstr App
Molderslottr. Egw Approximati App
Rijnsowenstr Egw Dystrakkerstr App
Schaffeleerstr. Egw Overakkevstr App

aanklikken van de gewenste keuze roept vervolgens een scherm op met een foto van zo'n woning plus een plattegrond van de bijbehorende indeling. Klikken op foto of plattegrond maakt deze beeldvullend.

Centraal bureau

"Hoewel het technisch mogelijk zou zijn is het beslist niet noodzakelijk om iedere woning uit ons bezit in het CD-i-programma op te nemen," laat mevrouw M. Hoebink van St. Laurentius desgevraagd weten. "Weliswaar bestaan complexen vaak uit meerdere woningtypen, maar een foto en plattegrond van één woningtype geven de aard van zo'n complex toch voldoende weer."

Woningbouwzoekenden kunnen het CD-i-programma dus niet gebruiken om een geschikte woning uit te zoeken?

"Dat is inderdaad niet de opzet," aldus mevrouw Hoebink. "Hier in Breda worden woningzoekenden voor de sociale sector ingeschreven bij een centraal bureau, waar ze moeten aangeven of ze actief of niet-actief woningzoekend zijn. Ook kunnen ze daar bepaalde wensen kenbaar maken, zoals type woning, voorkeurswijk, etc. Op basis van die gegevens wordt een bepaald aantal punten toegekend, dat toeneemt met het verstrijken van de tijd. Komt er een woning beschikbaar, en zijn er voor het gewenste type woning geen woningzoekenden met een hoger pun-

Het Nederlandse huizenaanbod online

Op de NVM-site wordt een enorme hoeveelheid nuttige informatie aangeboden, die iedereen die op zoek is naar een huis of bedrijfspand zeker zou moeten raadplegen alvorens voor de eerste keer een makelaar te bezoeken. Die informatie is opgesplitst in drie hoofdonderdelen. Algemeen verstrekt achtergrondinformatie over de vereniging en haar leden, via NVM Leden ga je op zoek naar een NVM-makelaar bij jou in de buurt en via NVM O.G. Aanbod neem je kennis van het onroerend-goedaanbod van de aangesloten makelaars.

tental meer, dan wordt de betreffende woningzoekende door ons benaderd en kan hij of zij de vrijgekomen woning gaan bekijken. Het is dus niet zo dat iemand bij ons de hal kan binnenstappen, de CD-i kan bestuderen en vervolgens kan zeggen 'die woning wil ik'. Het programma is vooral bedoeld om duidelijk te maken welke woningen door St. Laurentius beheerd worden en waar ze gesitueerd zijn, want met vier verschillende woningbouwverenigingen in Breda is dat niet altijd zo maar duidelijk."

Heeft men er bij St. Laurentius wel eens over nagedacht het programma ook via het World Wide Web aan te bieden?

"De CD-i is vorig jaar gemaakt en in het najaar van dit jaar gaan we evalueren of de informatiezuil een nuttige rol in onze organisatie vervult. Pas dan gaan we eventuele verdere stappen op het gebied van nieuwe media bespreken. Maar aangezien ons woningbestand niet snel muteert is de actualiteit van Internet voor ons van minder belang. Dat is meer iets voor commerciële bedrijven zoals makelaars en verhuurbedrijven wier woningaanbod per dag wisselt."

Producent: Codim Interactive Media, Eindhoven, tel. 040-212 97 77.

ittp://www.nvm.nl

De afkorting NVM staat voor 'Nederlandse Vereniging van Makelaars in onroerende goederen', een vakvereniging waarbij ruim 2500 makelaars zijn aangesloten en die in 1983 is ontstaan uit het samengaan van twee oudere makelaarsverenigingen. Alle leden zijn via een computernetwerk met elkaar verbonden (het NVM-net), zodat iedere aangesloten makelaar ook op de hoogte is van het aanbod buiten zijn eigen regio. Wie vragen heeft over het kopen of verkopen van een huis, meer wil weten over de ontwikkelingen in de onroerend-goedmarkt of het aanbod van huizen, bedrijfspanden of agrarische objecten kan tegenwoordig echter niet alleen bij de makelaar om de hoek terecht, maar ook op het World Wide Web.

Met name die laatste mogelijkheid is interessant, omdat je op die manier al het onroerend goed dat door de NVM-makelaars in Nederland wordt aangeboden - compleet met foto en beschrijving, gesorteerd op provincie en stad en dagelijks bijgewerkt - vanuit je luie stoel kunt bekijken. Een fantastische dienst die, zolang het geheel nog in een experimenteel stadium verkeert, nog gratis te raadplegen is ook.

Via een zestal schermknoppen kun je overigens veelgevraagde onderwerpen direct bereiken, dus zonder eerst via de drie hoofdonderelen vele lagen diep in de interactieve structuur te hoeven graven: de verschillende diensten die een makelaar aanbiedt, de Hypotheekshop, NVM-opleidingen, consumentenzaken, het tijdschrift Vastgoed en een halfjaarlijks overzicht van de marktontwikkelingen.

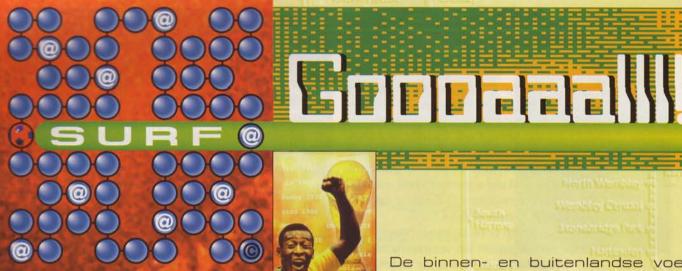

Bedrijf op Schijf

Philipscdi.com

De binnen- en buitenlandse voetbalcompetities zijn onlangs weer
van start gegaan en de toppers
vertonen hun magistrale kunsten
weer op de groene grasmat.
Reden genoeg om op Internet te
kijken wat er over 's werelds
populairste sport te vinden is. En
geloof ons, dat is een hele hoop!

FOEKE COLLET

Internet groeit en verandert met de minuut. Het komt dus voor dat de homepages die wij noemen van adres zijn veranderd, andere informatie bevatten of zelfs intussen ter ziele zijn. Wij doen ons best de informatie zo 'up to date' mogelijk te houden, maar we kunnen niets garanderen (red.)

et blijft een mooie combinatie: 22 sportmensen, twee goals, één voetbal en één met fluit gewapende man waar je je frustratie op kunt botvieren (daar wordt de man in het zwart in ieder geval vaak voor gebruikt). Ook op Internet staan er voldoende stuurlui aan wal die hun zegje over het spelletje willen doen. De zoekopdracht 'soccer' leverde me maar liefst 81 categorieën en 1464 sites op! Voldoende aanknopingspunten dus voor een zoektocht naar de mooiste goals...euh...sites.

Rellen

Voordat we aftrappen is er nog een puntje waar we helaas niet omheen kunnen: supportersrellen. Er blijft een klein clubje mensen dat een voetbalwedstrijd vooral een goede aanleiding vindt om andere mensen de hersens in te slaan. Het dieptepunt werd nog niet zo lang geleden bereikt bij een vechtpartij tussen Ajax- en Feyenoordsupporters, waarbij een van de vechtersbazen het leven liet. Internet werd hierbij gebruikt, herstel misbruikt, om een locatie af te spreken waar men elkaar in de haren kon vliegen. Veel meer woorden willen we er niet vuil aan maken, want er is op het Net voldoende leuks over voetbal te vinden, maar laten we hopen dat strijd zich in de toekomst beperkt tot een sportief treffen op de voetbalvelden.

Telecompetitie

Chauvinistisch als het een goed voetbalfan betaamd beginnen we natuurlijk bij onze eigen nationale competities. Een leuke start is The Dutch Kick Off homepage met informatie en links naar de PTT telecompetitie, de Eerste Divisie en de Nederlandse clubs. Ook op de Dutch PTT Telecompetitie vind je links met uitslagen van de afgelopen jaren, natuur-

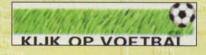

lijk het programma van het komende seizoen en zijn er links naar alle sites van de Nederlandse voetbalclubs. Om het een beetje overzichtelijk te houden beperken wij ons tot de sites van 'De Grote Drie'.

Hiax

Ook het afgelopen seizoen zijn er weer een flink aantal Godenzonen het Amsterdamse nest 'uitgevlogen'. Misschien wel de gevoeligste aderlating was echter het vertrek van Louis van Gaal die de Nederlandse inbreng bij Barcelona weer op peil brengt. Ajax doet dit jaar weer een hernieuwde gooi naar het kampioenschap met Morten Olsen en de nieuwe namen Rudy, Oliseh, Arveladze en Laudrup. Op Internet heeft Ajax sinds juli een

Links

Dutch Kick Off

http://www.won.nl/dsp/usr/mvketel/Sports/Kickoff/index.

Dutch PTT Telecompetitie

http://dmiwww.cs.tut.fi/riku/soccer html/dut0.html

Officiële AFC Ajax Webside

http://www.ajax.nl/

The Unofficial Ajax Homepage

http://pmwww.cs.vu.nl/home/edoe/Ajax/

The Unofficial Ajax i-site

http://www.xs4all.nl/~ma9hl8/ajax/i-site.html

De Feyenoord Fan Page

http://huizen.dds.nl/~slyfox/ffp.htm

Feyenoord Magazine aka Voodoo's Feyenoord Fanpage

http://www.voodoo.demon.nl/index.html

The PSV Supporters Homepage

http://www.dic.nl/psv/index1.html

Oranje Online

http://www.si.hhs.nl/~v961065/oranje/hetneder.htm

Het Nederlands Elftal

http://www.sportdreams.com/hollands/reports/voethal/ oranje/home.htm

European Club Soccer

http://www.cs.rochester.edu/u/oriain/uefa/home.html

European Soccer Links

http://pluto.webbernet.net/~bob/eur.html

eigen stekkie met de Officiële AFC Ajax Webside. Je kunt er terecht voor informatie over de wedstrijden, de geschiedenis van de club, de supporters en natuurlijk de omstreden Amsterdam ArenA. Vanzelfsprekend vind je hier ook het laatste Ajaxnieuws en kun je mailen met de Amsterdamse club. Ook mooi zijn The Unofficial Ajax i-site en The Unofficial Ajax Homepage met recente informatie over wedstrijden, transfers, krantenartikelen en natuurlijk de onmisbare roddels.

Feyenoord

De Rotterdammers hebben zich dit j jaar versterkt met de José Ricardo Cruz. Er gaan verhalen dat de grillige

Argentijnse international rond de 15 miljoen gulden heeft gekost, waarmee hij Feyenoord's duurste aankoop ooit is. Ruim 2,5 miljoen is al terugverdiend met de verkoop van Iwan aan PSV en wie weet speelt Larsson bij het uitkomen van dit magazine al bij Celtic (al wil Feyenoord de Zweed vooralsnog aan zijn contract houden). De Rotterdammers hebben met de Feyenoord Fan Page in ieder geval een hele mooie en uitgebreide site in huis. Naast de bekende onderwerpen kun je mee doen met een prognosecompetitie, oproepen plaatsen en in de multi mediahoek meebrullen met "Hand In Hand Kameraden" of andere Fevenoord-klassieker. Ook Feyenoord Magazine, ook wel Voodoo's Feyenoord Fanpage genoemd, blijf je op de hoogte van alle ontwikkelingen rond de Rotterdamse club.

PSV

Met Degreyse, de Bilde en Nilis blijft het percentage Belgen bij de Nederlandse kampioen ook dit seizoen hoog. Het specta-

culairste nieuws is zonder twijfel de aankoop van de Duitse doelman Koch, die de komende maanden zal proberen Waterreus van zijn plek tussen de palen te verdringen. Meer nieuws kunnen fans van de Eindhovense ploeg vinden op The PSV Supporters Homepage. Natuurlijk is er informatie over de club, de geschiedenis en de spelers. Tevens is het mogelijk lid te worden van de fanclub of spullen te kopen of te ruilen op de PSV Marketplace.

Oranje boven

Op de FIFA-wereldranglijst is Nederland intussen weggezakt naar de 10e plaats en zowel spelers als fans snakken naar nieuwe internationale successen. Als we de selectie bekijken op de site Het Nederlands Elftal is er potentieel genoeg en ook de kwalificatie loopt (op een uitglijder tegen Turkije na) vooralsnog van een leien dakje (afkloppen!). Op Oranje Online kunnen we naast de huidige stand van zaken een uitgebreide duik in de geschiedenis van de Leeuw op Voetbalschoenen nemen. Hier zien we de bekende namen als Bep Bakhuis, Abe Lenstra, Faas Wilkes, Johan Cruiff, Ruud Krol, Piet Keizer, Willem van Hanegem en natuurlijk het Gouden EK Elftal van 1988 met Marco van Basten, Ruud Gullit, Frank Rijkaard, Ronald Koeman, Frank en Ronald de Boer en Dennis Bergkamp. Laten we hopen dat de 'nieuwe lichting' volgend jaar in Frankrijk weer kan knallen.

Internationale competities

Na de fantastische internationale jaren van Ajax, mag komend seizoen PSV de strijd aangaan met de andere Europese kampioenen, terwijl ook Feyenoord zich via de voorrondes in Europa's meest prestigieuze toernooi kan knokken. Twente en Ajax kunnen aan de bak in de andere Europese toernooien. Op de site European Club Soccer vind je links naar alle toernooien, terwijl je op de zeer uitgebreide site van European Soccer Links naar de voetbalcompetities van werkelijk elk land kunt surfen. Van Andorra via Estland naar de Oekraïne en natuurlijk alle 'grote' voetballanden. Ook European Soccer is een toppagina met archieven over Europese clubs, spelers, de toernooien en de transfermarkt.

Italië

De Italiaanse Serie A kan worden gezien als de sterkste voetbalcompetitie ter wereld. Niet in de laatste plaats door de extreem gevulde portemonee's van de Berlusconi's. Dat dit niet gepaard hoeft te gaan met succes bewijst het de laatste jaren kwakkelende AC Milan. Toch blijft de nieuwe club van Kluivert en Bogarde de meest aansprekende club van Italië en is een kijkje op de pagina's van AC Milan Supporters Club zeer de moeite waard. De onttroonde Europese kampioen Juventus is officieel te vinden op Official Juventus Web-Site, maar ook de Unofficial Juventus Web-Site is zeer de moeite waard.

Links

European Soccer

http://208.195.144.171/wsp/eusoccer.htm

AC Milan Supporters Club

http://www.geocities.com/Colosseum/4444/

Unofficial Juventus Web-Site

http://www.kappa.com/Holcomb/

Official Juventus Web-Site

http://www.juventus.it/

Borussia-Dortmund

http://www.Borussia-Dortmund.de/

La Web Official del Barcalona

http://www.fcbarcelona.es/

Real Madrid

http://www.arrakis.es/~ale/rmadrid.htm

Official Manchester United Webside

http://www.sky.co.uk/sports/manu/meta.htm

Liverpool - The Mighty Reds

http://anfield.merseyworld.com/

Chelsea

http://www.fa-carling.com/club/c.fc

The Arsenal Supporters Web Page

http://www.netlink.co.uk/users/arseweb/index.html

Celtic

http://www.celticfc.co.uk/

Borussia Mönchen Gladbach

http://www.borussia.de/

Independent Supporters Server Bayern Muenchen

http://www.object-factory.com/Bayern/

Schalke 04

http://www.schalke04.de/

World Cup 98

http://www.geocities.com/Colosseum/Field/5395/index2.html

Coupe Du Monde

http://www.france98.com/

1998 Football World Cup

http://www.wldcup.com/

Spanje

Wie Louis van Gaal mist kan de verrichtingen van zijn nieuwe club vinden op La Web Official del Barcalona. Kan Louis de herinnering aan Cruijf eindelijk zijn voetzolen laten zien? Laten we in ieder geval hopen dat zijn hereniging met Reiziger ervoor zorgt dat deze beste rechtsback van de wereld weer aan voetballen toekomt. Een andere topper in de Premiera Division is natuurlijk De Koninklijke Real Madrid, waar Seedorf de penalty's door iemand anders laat nemen en derhalve elke week schittert. Inderdaad het is op deze pagina's even wennen aan het Spaans, maar de uitslagen en foto's zijn prima te begrijpen.

voorbeschouwingen kunt lezen en de kwalificatiewedstrijden kunt volgen. Op de sites van World Cup 98, Coupe Du Monde, 1998 Football World Cup en World Cup France 98 Online. Zijn er nog nieuwe regels? Neem een kijkje op de pagina van de FIFA. Volgend jaar zitten we voor de buis, maar nu kunnen we ons hart al ophalen met al het WK voetbalgebeuren op Internet.

Engeland

Ook in de Engelse Premier League vliegen de ponden steeds makkelijker over tafel en vinden steeds meer buitenlandse toppers onderdak. Overmars en Bergkamp zijn met een bezoek te vereren op de The Arsenal Supporters Web Page, terwijl je bij FA Cup winner Chelsea de krullen van manager/speler Gullit kunt bewonderen. Natuurlijk kun je niet heen om de Engelse kampioen op The Official Manchester United Webside en ook de pagina van de Liverpool - The Mighty Reds is een bezoek zeker waard. En als je toch in de buurt bent, drink dan een koppie thee met Wim Jansen, de nieuwe trainer van het Schotse Celtic.

De baltovenaars

Natuurlijk komen ook fans van specifieke spelers op het Net volop aan hun trekken. Zo mag Marco van Basten dan helaas uitgevoetbald zijn, een zoekopdracht op zijn naam leverde maar liefst 164 sites van

Duitsland

Uit de Duitse Bundesliga was vorig seizoen Borussia-Dortmund de grote verrassing door in de Champions League titelhouder Juventus met 3-1 te vernederen. Voor Nederlandse inbreng moet je wezen bij de web-side van Schalke 04 waar Youri Mulder, Johan de Kock en trainer Huub Stevens hun boterham verdienen. Ook de sites van Borussia Mönchen Gladbach en de Independent Supporters Server Bayern Muenchen staan boordevol informatie over deze grote namen uit het Duitse voetbal.

's werelds beste ex-spits op. Op de Ronaldo Web-Site kun je kijken wie deze superspits is en voor fans van het Italiaanse voetbal is er de Roberto Baggio Web-Site. Fans van 'good old times' kunnen terecht op Pelé Olé. Een van de beste sites wat informatie over spelers en trainers betreft is Virtual Soccer, waar talloze toppers op voetbalgebied te vinden zijn.

Wereldhampioenschap

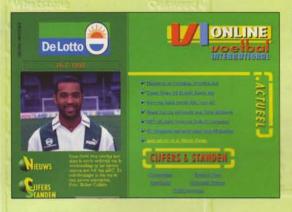
Volgend jaar zullen de beste teams van de wereld in Frankrijk gaan uitmaken wie zich de komende vier jaar wereldkampioen mag noemen. Geeft de Braziliaanse balvaardigheid de doorslag, wordt het de Duitse teamgeest en hoe zit het met de vorm van Frankrijk, Italië, België, de Nederlandse Leeuwen en de Afrikaanse en Zuid-Amerikaanse landen? Vanzelfsprekend zijn er voldoende sites waar je

welcoming the world welcoming the world welcoming the world welcoming the world the world or play the world or play the playing field the playing field

Nieuws

In Spanje en Italië verschijnen dagelijks tientallen sportkranten met honderden pagina's volgestampt over voetbal en is de sport een manier van leven. In ons nuchtere Holland valt dat nogal mee, ook al kun je beslist op het Net terecht voor je daglijkse portie

voetbalnieuws. Zo heb je de site van Voetbal International Online en Telegraaf-i: Kijk op Voetbal. Op beide pagina's is veel informatie te vinden en volop links naar andere voetbalsites. The Daily Soccer is een Engelse pagina die dagelijks het laatste nieuws uit de voetbalwereld brengt. En wat te denken van onze goeie ouwe NOS Teletekst, waar je ook via Internet de nodige informatie over het spelletje boven water kunt halen.

Statistiehen en Servers

Tot slot nog enkele sites waar je werkelijk alle voetbalstatistieken en adressen kunt vinden. Is er ergens ter wereld een voetbalwedstrijd gespeeld, dan kun je in The Archive of International Football Results of op The Ultimate Soccer Statistics Site de uitslag

Links

FIFA http://www.fifa.com

World Cup France 98 Online http://www.worldcup.fr/

Ronaldo Web Site http://www.dada.it/ronaldinho/

Roberto Baggio Web-Site http://www.worldchat.com/public/vincem/vb1.htm

Marco van Basten Homepage http://home.pi.net/~cpd/MARCO.htm

Pelé Nié

http://www.math.swt.edu/~ec33032/index.html

Virtual Soccer

http://www.isfa.com/server/web/v-soccer/index.html

Voetbal International Online http://vi.weekbladpers.nl/index.html

Telegraaf-i: Kijk op Voetbal

http://www.telegraaf.nl/krant/enverder/venster/voetbal/teksten/voetb.index.html

vinden. Internationaal of 4e divisie; Italië of de Arabische Emiraten; 1936 of 1997; er is altijd een fanaat die de uitslag op Internet zet en hier kun je ze vinden. En wat te denken van de International Soccer Server, The Football Home Page of Planet Soccer? Het moge duidelijk zijn: voetbal, voetbal en nog eens voetbal. Alles wat je wilt weten kun je op het Net vinden. Niet specifiek op voetbal gericht, maar wel de moeite van het vermelden waard is de site van het sterk groeiende Sportnet. Oké, sporten is gezond, maar laten we eerlijk zijn: wat is er nu relaxter dan een beetje surfen achter je CD-i-speler of computer?

The Daily Soccer http://dailysoccer.com/

NOS Teletekst

http://www.omroep.nl/cgi-bin/tt/nos/page

Archive of International Football Results
http://web.city.ac.uk/~sc397/football/aifr_form.third.html

The Ultimate Soccer Statistics Site http://www.noord.bart.nl/~kammenga/soccer.htm

International Soccer Server http://dmiwww.cs.tut.fi/riku/soccer.html

planet Soccer

http://www.planet-soccer.com/

Sportnet

http://www.sportnet.nl/index.html

Football Home Page

http://www.sky.co.uk/sports/football/

Zit je muurvast in je favoriete spel, zijn de redactieleden van CD-interactief op vakantie! Maar gelukkig, we zijn er weer, dus kom maar op met de vragen en oplossingen. Blijven schrijven!

RENE JANSSEN

Johan Engelen is het niet helemaal eens met de oplossing van Milan Konstanjevec in CD-Interactief nummer 4 (het ontwijken van de pijltjes uit de

koffiepot). Volgens Johan werkt dit misschien in stage 1, maar niet in de stages 2 en 3. Daar komt het namelijk niet aan op ontwijken, maar op vernietigen. Twee maal raak schieten is genoeg, maar hoe doe je dat? Om te beginnen moet je volgens Johan het pijltje meteen raken zodra het uit de koffiepot komt. Als dit mislukt, kun je het meestal wel vergeten. Verder moet je bedenken dat de pijltjes altijd recht op je af willen komen. Ze komen dus meestal recht van voren, maar altijd op je borst af. Je kunt ze dus nooit raken als je stil blijft staan, want je borst ligt immers lager dan de laserkop waarmee je schiet. Je moet dus omlaag gaan om ze voor de tweede keer af te schieten. Dus samenvattend: eerst raak je het pijltje zodra het uit de koffiepot komt, vervolgens laat je de vliegknop even los zodat je iets zakt en je raakt het pijltje nogmaals. Als je het pijltje kapot geschoten hebt, moet je snel omhoog zodat de koffiepot uit het zicht verdwijnt, want anders komt er nog een pijltje dat bijna nooit te vernietigen is. Het klinkt misschien allemaal heel ingewikkeld, maar het valt wel mee als je het een paar keer geoefend hebt. Volgens Johan heb je er zelfs geen gamepad voor nodig (zoals op de

The Apprentice

verpakking staat), want hij heeft het hele spel uitgespeeld zonder gamepad.

Ook Dennis Minderhoud uit Maassluis reageert op dit Apprentice-probleem. Volgens hem zijn er twee manieren om de pijlen te passeren. De meest risicovolle manier is om helemaal links of rechts in het beeld te gaan vliegen. Als het raketje heel dichtbij is, vlieg je snel omhoog. Het raketje ontploft dan tegen de muur. De meest eenvoudige manier is echter om de raketjes twee keer te raken, zoals hierboven beschreven.

Jawel, er is sprake van een heuse affaire rond dit spel. Het lijkt er namelijk op dat de makers een gigantische blunder hebben begaan. Het gaat om het probleem van Johan Lagerwaard (en inmiddels een flink aantal andere briefschrijvers) die de krant, het dagboek en de post niet kunnen lezen en daarom hopeloos vastzitten. Zoals we zelf al vermoedden in het vorige nummer van CD-Interactief gaat het hier

inderdaad om een softwarefout. Danny Boer uit Schiedam heeft een en ander voor ons uitgezocht. Het programma is tweetalig (Engels en Frans). Johan Lagerwaard speelt het spel

De affaire L'affaire Morlov

waarschijnlijk (zoals de meeste CD-i bezitters) in het Engels. De makers van het programma zijn echter zo 'handig' geweest om alle geschreven aanwijzingen te vergeten bij het vertalen van het programma. Gelukkig weet Danny ook een oplossing voor dit probleem. Schakel via het optiemenu over op de Franse taal en klik daarna op de twee kranten, het dagboek of de folders. Nu kun je ze wel oproepen en in het dagboek kun je ook de bladzijden omslaan. De laatste pagina bevat de startcode voor het programma om Stephanie's woning toegankelijk te maken. Je kunt dan dus ook naar Stephanie, van wie je de sleutels van Irina's auto moet zien af te troggelen. Volgens Danny bevat l'affaire Morlov nog meer programmeerfouten. Zelf is hij nu bijvoorbeeld bij een

punt aangekomen waar hij niet meer verder kan spelen, omdat het programma bepaalde startcodes niet afgeeft. Dat is om precies te zijn in de situatie dat hij toegang heeft tot: eigen huis, Place du Tertre, Irina's huis, Irina's studio, Irina's auto, kluis en haar computer. Tevens kun je vanuit haar studio Morlov's huis afluisteren. Verder heeft hij toegang tot Virginie's huis, het politiebureau, Stephanie's huis, Pere Lachaise Cemetery, Beaux-Arts school, Joris Bar en het hotel. Je weet inmiddels waarom Irina vermoord is, dat je onderzoek verder moet gaan in de Joris Bar en dat je Pavlov om 3 uur kunt ontmoeten bij de Beaux-Arts school. Op dit moment kun je proberen wat je wilt, maar het programma weigert om verder te gaan. Zodra we iets meer horen van de makers van dit spel brengen we jullie op de hoogte.

Atlantis: the last resort

Level Fasy

Marius Kapteijn uit Haarlem heeft Atlantis al gedeeltelijk uitgespeeld. Dit zijn de levelcodes die hij inmiddels gevonden heeft.

Level	Lusy	THERY.	Tidiu
2	BOIXUMK	коноово	CKSTCBA
3	BXVNMBS	KKPKCMH	COIIXNC
4	BWAGXDA	KWNDUVE	
5	BQLOABS	KUYTDBH	
6	BDCLGBA	KHMDRMC	
7	BHEDGDS	KLYVDBI	
8	BMCBUBG		
9	BRLAAJQ		
10	MTALIXE		NB: levels 1 tot en met 4 zijn Zone 1.
11	MBETZXS		Level 5 is een overgangslevel. Zone 2
12	MWNOXHA		bestaat uit levels 6 tot en met 9. Level
13	MUPGAHA		10 is weer een overgangslevel. Zone 3 is
14	MDWORBI		slechts één level (11), gevolgd door
15	MLUIMAK		overgangslevel 12. Levels 13 tot en met
16	MMWZIBO		16 vormen Zone 4. Level 17 is het over-
17	MZYLMBC		gangslevel naar het einde van het spel
18	QBMTXBU		(level 18).

L'affaire Morlov

Vaste briefschrijfster Nel Slooven uit Maarheeze vraagt zich af wat ze moet doen bij

het cijferslot in Irina's studio. Nou, een code invoeren uiteraard, maar dat had je zelf waarschijnlijk ook al bedacht. De code is 2509B. Dit is het teken helemaal rechts in de hoek. Je kunt die code ontdekken door met de verrekijker een andere vrouw bij het huis te bespieden terwijl ze die code intoetst. Met dank trouwens aan Hans Schoofs uit Bladel die deze tip stuurde. Verder vraagt Nel zich af of er iets te vinden is op het kerkhof. Jazeker, namelijk de geboortedata van de personen waarvan je de namen in het dagboek uit Irina's slaapkamer hebt gevonden (Champollion, etc.). Voeg de geboortedata samen om een deel van de code van de kluis te vinden. Nel's laatste vraag gaat over het openen van de poort van het museum. Laat maar Nel, is nergens voor nodig.

B. Kesting uit Noord-Scharwoude zit vast in de Demonkamer in level 5. Dit is de kamer met de trampoline en dé tanden van de demon die je moet raken. Wat de heer Kesting ook probeert, het lukt hem maar niet om op de trampoline te springen. Toch is dat niet zo moeilijk, het is vooral een kwestie van goede timing.

Ren langs de ruggengraat in de richting van de trampoline. Plaats Mutt op het rode gedeelte (gezicht naar de

Litil Divil

trampoline) en druk op actieknop 1. Druk nogmaals op actieknop 1 zodra hij de trampoline bereikt. Als je dit perfect getimed hebt, springt Mutt op de trampoline en raakt hij de tanden van de demon. Niet stilstaan, want dan wordt Mutt gedood door een slang! Je moet de tanden vier keer raken om te winnen.

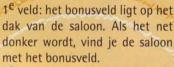

Lucky Luke

Hans Schoofs uit Bladel heeft een aantal bonusvelden gevonden in dit platformspel en wil die graag met ons delen.

Wilde Westen:

2^e veld: Het bonusveld ligt net na de startbonus op de eerste kist van vier kisten die opgestapeld zijn.

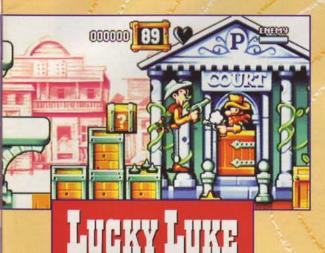
4^e veld: Het bonusveld ligt op het enige groene plateau in dit hele veld. Indianendorp:

9^e veld: Het bonusveld ligt op een plaats waar stenen liggen maar geen vuur brandt.

10^e veld: Het bonusveld ligt op een kist met een omlaag wijzend pijltje.

Er zijn nog meer bonusvelden, maar die verklapt Hans (nog) niet. Flauw hoor!

Robbie Wynen uit het Belgische Arendonk komt maar niet voorbij de boompuzzel. De oplossing heeft al enkele malen in dit blad gestaan, maar op de een of andere manier lukt het Robbie gewoon niet. We leggen het nog eenmaal uit (echt voor de laatste keer!). Je ontmoet bij deze puzzel een grote gouden Boeddha. Deze heeft een boom in zijn hand, vol met blaadjes. Hij vertelt je dat je een van die blaadjes moet plukken. Het moet echter wel de juiste zijn, want de andere zijn alle virussen en zullen je doden. Gelukkig geeft hij je ook een hint, je moet namelijk je 'angst laten horen'. Het eerste wat je nu moet doen is uitzoeken hoe je de boom geluid laat maken. Onderaan de boom vind je drie gewichtjes, die je in

Burn:Cycle

diverse configuraties kunt combineren. Speel hier een beetje mee. Vlak boven de boomstronk zit een plek die de cursor in rode geluidsgolven verandert. Klik hierop en de boom schudt en speelt het geluid van een van de blaadjes. Iedere gewichtencombinatie speelt een verschillend blaadje. Uiteindelijk zul je een combinatie vinden die dit stukje dialoog afspeelt: "the corporation authorized it...". De man die deze boodschap aflevert is je angst. Door dit blaadje te plukken los je de puzzel dus op. Je vindt dit blaadje trouwens ergens rechts boven in de boom. Pak drie foute blaadjes en je bent dood.

Link

Hagenaar Ruud Tillema was erg blij met de tip die we hem gaven in CD-Interactief nummer 5, in verband met de scheepswrakrots. De gevleugelde helm had hij daarvoor nodig, maar dan moest hij dus eerst Militron verslaan. En dat lukt hem nou net niet! Toch is dat vrij simpel. Je moet Militron gewoon een aantal malen op z'n hoofd slaan met het zwaard.

Elbert Hoedeman uit Leersum stuurt de oplossing van een aantal scènes uit dit grappige, maar soms wel erg moeilijke spel.

Bij Moos: als je de deur dicht doet direct Actieknop. Als Moose is uitgepraat: Omhoog, Rechts, Rechts, Links, Rechts, Omhoog, Actieknop. Vervolgens kun je links of rechts, maar wij gaan eerst links. Als je rechts gaat, is de oplossing Rechts, Omlaag, Omhoog, Omhoog, Omloog, Omlaag, Omlaag, Links, Rechts, Omhoog.

Kelder: als je links omlaag gaat, zie je een duizendpoot: Rechts, Actieknop, Actieknop.

Marionet: Links, Rechts, Actieknop, Omhoog.

Vivi's: Als je de spin ziet Actieknop. Als je in de stoel gevraagd wordt wat je wilt, kun je links (scheren) of rechts (manicure) kiezen.

Scheren: Actieknop als je de sikkel ziet. Als je de spiegel ziet Rechts, Rechts. Als je door Vivi wordt vastgehouden, kun je Links het veld uit. Je kunt ook de combinatie Rechts, Links, Actieknop, Actieknop, Links doen.

Manicure: Als je in de spiegel kijkt Rechts, Rechts. Bij het hakblok: Omhoog, Links, Omhoog, Rechts, Links, Omhoog, Links. Daarna krijg je hetzelfde als bij het scheren.

Bibliotheek (van voorkant af): Omlaag, Omhoog, Rechts. Bibliotheek (van rechterkant af): Omlaag, Links, Actieknop, Actieknop, Omhoog, Omhoog.

Slaapkamer: Omlaag, Actieknop, Actieknop, Actieknop, Rechts. Slaapkamer vanaf de andere kant: Omlaag, Links, Omhoog.

Spin: Links, Actieknop, Actieknop, Omhoog.

Keuken met krokodil: Links, Vuur, Rechts, Vuur, Omhoog. Keuken met alleen vuur: Rechts. In grot van links af: Actieknop, Rechts, Links, Rechts, Links, Omhoog.

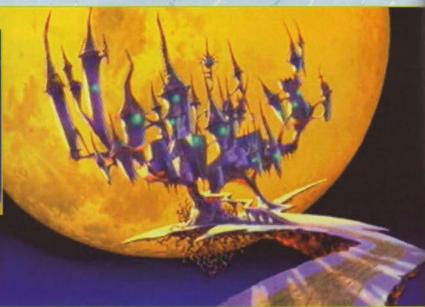
In grot van rechts af: Links, Rechts, Links, Links, Omhoog.

Trofeekamer: Omlaag, Links, Rechts. Trofeekamer van rechts af: Actieknop.

Op balkon: Rechts.
In doolhof: Rechts, Omhoog,
Links, Links, Omlaag, Rechts,
Omhoog, Omhoog.
Bij standbeeld: Links, Links, Links,
Links, Actieknop, Rechts,
Actieknop, Omlaag, Actieknop,
Actieknop, Rechts, Omhoog.

Elbert kan zelf trouwens de kamer van Frits niet vinden. Wie kan hem helpen?

In CD-Interactief nummer 4 publiceerden we een brief van de familie Boschman uit Wapenveld. Zij zitten vast in Zelda, en wel bij de vissenkop (de vissengraat in de woestijn, op de kaart de plek boven Sakado). De oplossing hebben we inmiddels al gegeven in het zomernummer, maar Marius Kapteijn uit Haarlem stuurt ons een nog wat uitgebreidere uitleg. Klik op de kaart de woestijn aan. Loop naar rechts en ontwijk de wespen die op je afkomen met behulp van je zwaard. Vervolgens kom je bij een grot. Klik voordat je hier

ingaat op de bommen in je inventaris. Ga de grot in en wacht totdat de kreeft wegloopt. Gooi dan een bom en loop weer naar de uitgang. Zodra je buiten bent, herhaal je deze hele procedure

nog een keer, je gooit dus ook weer een bom. Spring hierna naar boven en probeer de vliegende prehistorische beesten te doden. Loop vervolgens zo ver mogelijk door, dus tot vlak voor de afgrond. Spring over de afgrond en raak de vrouw met de krukken aan

met je zwaard. Je krijgt nu verse harten. Dood de dieren die op je af komen vliegen. Ga naar de vissenkop. Ga bij het oog (ronde steen) staan. Klik vervolgens op de vechthandschoen

(power glove) in je inventaris. Druk op actietoets 2 om deze te activeren. De steen ontploft nu en je kunt er in. Je komt dan een oude visser tegen. Spreek met hem en je ontvangt een sleutel. Pak de sleutel. Druk ten slotte op de driehoek om weer op de kaart terecht te komen.

Zelda: de toverstaf

van Gamelon

Tijd voor een kleine correctie: de code voor level 6b moet niet inptrc zijn, maar onptrc. Bedankt Jasper Hoeksema uit Groningen voor het rechtzetten van deze vergissing. Trouwens, Jasper stuurt ook nog

een aanvulling op de oplossing die we aan P. Mikker gaven voor het begin van het tweede scherm. Dat moet volgens hem namelijk als volgt. Ga vanaf het begin van het level (2 dus) één scherm naar

rechts, waar je een gat tegenkomt. Laat je in het gat zakken,

waar je op een lift komt te staan. Ook zie je een energiegenerator. Ga weer met de lift omhoog en klim op het één na hoogste platform. Ga dan helemaal aan de rechterkant van het platform staan en ren (duw de controller naar rechts en druk op actie-

toets 1) naar links. Terwijl je aan het rennen bent, moet je de controller loslaten, je springt dan vanzelf naar het volgende plat-

form. Ga nu weer een scherm naar links en klim omhoog, waar je lan vindt. Volg hierna de tip die we aan de heer Mikker gaven in het vorige nummer van CD-Interactief.

Flashback

Jasper heeft zelf ook nog enkele vragen. De vraag waar je heen

moet vluchten na het neerleggen van de atoomlading is al enkele malen beantwoord, onder andere in CD-i 5

en 7/8 van 1996, en in nummer 1/2 van 1997.

Zijn andere vraag gaat over het krijgen van een werkvergunning in level 2. In dit level

moet je namelijk geld verdienen om valse papieren te kunnen kopen. Om te werken, heb je echter een vergunning nodig. Die werkvergunning heeft Jasper al, maar waar vindt hij werk? Nou, net als je het in het echt zou doen: naar het arbeidsbureau (Employment Agency) gaan. Hier krijg je een aantal missies. In missie 1 moet je bijvoorbeeld een pakje naar Titan Travel brengen. Het pakje krijg je bij Asia Station

van een bediende daar. Met het pakje moet je naar Africa Station en het afgeven bij het Travel Agency.

In een kasteel ontmoet whizzkid Lance Galahad, het computermonster 'Brain' dat de wereld wil veroveren. Help Lance naar de 'Brainchamber' te komen om het computernetwerk van Brain uit te schakelen.

Kies de juiste weg, want een foute keuze betaal je met je leven! Het is maar goed dat je in deze interactieve tekenfilm-game oneindig veel levens hebt.

Bereid je voor op een aaneenschakeling van absurde en dolkomische situaties!

Urenlang spelplezier... je lacht je dood!

fl. 99,95

http://www.cd-online.nl/ Wilt u meer weten, bel dan de Philips Consumentenlijn 0900-8406 (20 cent per minuut).

Let's make things better.

PHILIPS

Het aantal bezoekers van de filmhit Scream bewijst dat horror
weer helemaal 'in' is. Dat gunnen
we die Amerikanen natuurlijk
best, maar laten we ons nationale product niet vergeten. In de
stoffige kelder onder de redactie
vonden we nog een doosje Video
CD's met de Nederlandse horrorfilm Necrophobia. Het waren er
vanzelfsprekend 13 dus die willen
we snel kwijt!

De vragen

Omdat we niet zo veel exemplaren hebben, willen we vooral de echte horrorfans een kans geven op deze exclusieve Nederlandse horrorfilm. Daarom hebben we de vragen niet te makkelijk gemaakt. Echte 'die hard' fans zullen het antwoord echter beslist weten.

In Scream kijken de scholieren naar een Video van Halloween, de horrorklassieker uit 1978.

Vraag 1: Welke bekende horrorregisseur was verantwoordelijk voor Halloween?

Vraag 2: Welke (intussen zeer bekende) actrice speelde de hoofdrol van Laurie in Halloween?

Wat moet je doen?

Schrijf de antwoorden op een briefkaart en stuur deze voor 30 september naar CD-interactief, Postbus 3389, 2001 DJ in Haarlem, o.v.v. Horrorprijsvraag.

13 HORROR

VIRE

Necrophobia

Necrophobia is een Nederlandse culthorrorfilm uit 1995. Edwin Visser en Frank Geloven laten in deze low budget-productie zien dat je met weinig geld toch goede 'gore' op het scherm kunt krijgen. Necrophobia gaat over een jonge ontwerper die zijn vrouw verliest in een gruwelijk auto-ongeluk en wordt achtervolgd door spookbeelden. Hij ontmoet een vrouw die hetzelfde probleem heeft en van haar trauma probeert af te komen door een extreme shocktherapie bij een zelf compleet verknipte psychiater. De behandeling werkt echter averechts en langzaam maar zeker verandert ze in een kettingzaag hanterende moordmachine.

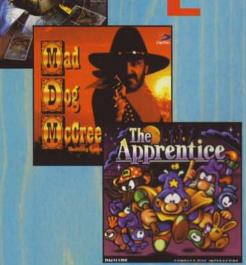

In de rubriek Balie hebben wij de lezersservice ondergebracht. Ook ben je hier aan het goede adres voor speciale aanbiedingen. Sommige aanbiedingen zijn eenmalig, andere zijn slechts in een beperkte oplage leverbaar. Dus wees er snel bij!

Een abonnement

CD-interactief verschijnt 11 keer per jaar. Een jaarabonnement kost f 69,95/Bfr. 1.399 en voor 2 jaar betaal je f 124,-/Bfr. 2.480. Een jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij je het abonnement uiterlijk twee maanden voor vervaldatum opzegt. CD-interactief staat elke maand boordevol tips & trucs, games, films, muziek, special interest en nieuwtjes. Wil je op de hoogte blijven van CD-i, Video CD, Internet, CD-ROM en DVD, word dan nu abonnee.

Deze aanbieding geldt tot 1 oktober 1997

Welkomstgeschenk

Voor nieuwe abonnees hebben we weer een feestelijke actie. Wie zich vóór 1 oktober 1997 voor 1 jaar aanmeldt als abonnee van CD-interactief, kan als welkomstgeschenk kiezen uit 3 verschillende titels. Het spannende actie-spel Mad Dog McCree I (winkelwaarde f 129,95/Bfr. 2.699), het klassieke platformspel The Apprentice (winkelwaarde f 99,95/Bfr. 1.799) of de horoscoop CD-i Het Staat in de Sterren (winkelwaarde f 99,95/Bfr. 1.799). Bij een abonnement voor 2 jaar krijg je het unieke interactieve naslagwerk De Medische Encyclopedie kado (winkelwaarde f 199,95/Bfr. 3.999). Beslis nu! Gebruik de bon in dit blad of stuur een kaartje naar:

Haarlems Uitgeef Bedrijf Abonnementenregistratie CD-interactief Postbus 3389 2001 DJ Haarlem Telefoon: 023-5364401

Nabestellen

De naam CD-interactief is dan relatief nieuw, we bestaan als CD-i Magazine al ruim tweeëneenhalf jaar. Heb je in de tussentijd een nummer gemist of wil je je verzameling CD-i Magazines compleet maken, dan kun je oude nummers nabestellen. Op dit moment zijn bijna alle oude CD-i Magazines nog voorradig. De prijs is f 8,95/Bfr. 179 per stuk. De porto- en verzendkosten zijn f 5,-/ Bfr. 120 per exemplaar. Voor drie of meer exemplaren zijn de kosten f 12,50/Bfr. 300 per zending. Gebruik de bon in dit blad of stuur een briefje met volledig ingevulde girobetaalkaart of eurocheque naar:

Haarlems Uitgeef Bedrijf Nabestellingen CD-interactief Postbus 3389 2001 DJ Haarlem Telefoon: 023-5364401

Natuurlijk kan dit ook via Internet: http://www.hub.nl/kiosk/nabestel/nabcdi.html

Redactie

De redactie van CD-interactief is benieuwd wat onze lezers vinden van het blad. Als je vragen of opmerkingen hebt, kun je contact opnemen met de redactie. Doe dit liefst schriftelijk:

Haarlems Uitgeef Bedrijf Redactie CD-interactief Postbus 3389 2001 DJ Haarlem Email: cdi@hub.nl Elke maand proberen we in de Balie nieuwe exclusieve CD-i's en Video CD's aan te bieden.

Bestel ze door de bon in dit blad in te vullen. Doe het wel snel, want van sommige discs is de vooraad beperkt en we behandelen de aanvragen in volgorde van binnenkomst. Ook kan het door het grote aantal aanvragen soms even duren voordat de schijfjes worden thuisgestuurd.

De Zaak van Sam

Kruip in de huid van privé detective Sam D. Philips en speel mee in de eerste Nederlandse interactieve spélfilm. Je opdracht: het vinden van een bloedmooie ontvoerde vrouw. Je hulpmiddelen: een allerliefste secretaresse (Isa Hoes) en een Fiatje 500. Begin je bij een verlaten loods, in de nachtclub waar je nog een rekening hebt staan of ga je terug naar je kantoor om nog het een en ander door te nemen? Aan jou de keus hoe het verhaal loopt en of je je opdracht voltooid of te maken krijgt met je schietgrage maffioso opdrachtgever.

Neerlands eerste interactieve spélfilm op CD-i!

De Zaak van Sam is een product van de Nederlandse Film- en Televisie Academie. De film is geheel Nederlands gesproken (de 'voice over' is van Jiskefet's Kees Prins), maar kan indien gewenst Engels worden ondertiteld. De Zaak van Sam is nu exclusief te bestellen via CD-interactief voor f 29,95/Bfr. 599 (exclusief f 5,-/Bfr.120 porto- en verzendkosten).

7 prentenboekverhalen

Raad eens hoeveel ik van je hou

Deze prachtige Video CD bevat 7 van de mooiste internationale prentenboekverhalen, die niet alleen kinderen maar ook volwassenen zeer zullen aanspreken. De verhalen worden Nederlands gesproken en begeleid door schitterende tekeningen. Met onder andere Raad een hoeveel ik van je hou, Waar blijft die bus, Van mug tot olifant, Zebra heeft de hik en Plons! Raad eens hoeveel ik van je hou is nu exclusief te bestellen via CD-interactief voor f 29,95/Bfr. 599 (exclusief f 5,-/Bfr. 120 porto- en verzendkosten).

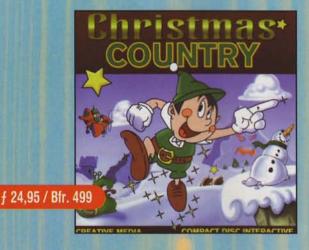
[balie]

Tetsuo Gaiden

Met dit CD-i-spel heb je een verslavend klassiek Arcadespel in een fonkelnieuw jasje in huis. Je moet je 80 levels schietend een weg door de ruimte banen. Onderweg kom je natuurlijk talloze vijanden tegen, maar ook bonussen, extra kracht, onkwetsbaarheid, extra munitie en nog veel meer. Met steeds veranderende Full Motion Video achtergronden blijkt Tetsuo Gaiden (besproken in CD-interactief 1, 1997) de tand des tijds moeiteloos te kunnen doorstaan. Tetsuo Gaiden is nu te bestellen via CD-interactief voor f 24,95/Bfr. 499 (exclusief f 5,-/Bfr. 120 porto- en verzend-kosten).

Piew, piew, piew, piew, ratatata, ratatatata, piew!!!

Christmas Country

Dit pittige platformspel is al bij vele spelfanaten goed geweest voor een flink aantal slapeloze winternachten. Christmas Country (besproken in CD-interactief 11, 1996) bestaat uit 16 uitgestrekte levels vol vijanden, bonussen en moeilijke opdrachten. Vind je weg door het winterse spel, help de kerstman en ontdek de vele verborgen levels en geheime plaatsen. Christmas Country is nu te bestellen via CD-interactief voor f 24,95/Bfr. 499 (exclusief f 5,-/Bfr. 120 porto- en verzendkosten).

Verslavende zomerverkoeling!

Fish TV

Deze Video CD verandert je televisie in een aquarium. En niet zomaar één! Op Fish TV zijn de beroemde en inmiddels verdwenen aquaria uit Artis voor het nageslacht vastgelegd. Verschillende bijzondere vissen zwemmen de hele dag door je TV, uiteraard met rustgevende aquariumgeluiden. Je bezoek weet niet wat het ziet als je deze Video CD afspeelt. Fish TV van Living Screens is niet in de winkel te koop en alleen exclusief via CD-interactief te bestellen. Prijs f 24.95/Bfr.499 (exclusief f 5,-/Bfr.120 porto- en verzendkosten).

et zomaar equaria uit ere vissen aquarium-D afspeelt. In exclusief esief f 5,-

Hoeft niet gevoederd te worden

Porto- en verzendkosten

Bij een bestelling tot en met 3 schijfjes bedragen de porto- en verzendkosten f5,—/Bfr.120. Bij 4 of meer schijfjes betaalt u f10,—/Bfr.250. Vergeet niet dit bedrag over te maken!

Winnaar van de Glazen Beer in Berlijn

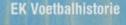

De Tasjesdief

Op deze Video CD maken we kennis met het jonge acteertalent Olivier Tuinier als de 12jarige Alex die veel optrekt met

zijn oma. Als deze in huis wordt overvallen, vraagt ze Alex niets te vertellen omdat ze bang is om in het bejaardentehuis te belanden. Alex leven verandert in een hel als blijkt dat de overvallers hem kennen en hem bedreigen, chanteren en dwingen voor hun te stelen. Langzaam raakt hij verstrikt in een web van chantage en getreiter, tot hij het niet langer pikt en besluit terug te vechten. De Tasjesdief is een indrukwekkende film over geheimen, pesterijen, trots en het overwinnen van angsten, die ook veel ouderen zal aanspreken. De film van Maria Peters, naar een boek van Mieke van Hooft, won prijzen op kinderfilmfestivals in Duitsland, Canada, India, Japan en Egypte. De Video CD in nu via CD-interactief te bestellen voor f 34,95/Bfr. 699 (exclusief f 5,-/Bfr. 120 porto- en verzendkosten).

World Press Photo 1997

NOB-The Art of Performing

19,95 / Bfr. 399

f 14,95 / Bfr. 299

De Amsterdamse effectenbeurs interactief

65

100 jaar Olympische Spelen

f 29,95 / Bfr. 599

Philipscdi.com

litaespeed

Hier is dan onze gloednieuwe ruilrubriek. De titel zegt het al: zijn jullie uitgespeeld of uitgekeken op een titel, dan kunnen jullie dat met duidelijk advertentie alle lezers van CDmaken aan interactief. In de rubrieken Gelijk oversteken, Wie wil... en Wie heeft... kun je CD-i's ruilen, aanbieden of aanvragen.

Digital video cartridge nr 22er9141. Wie heeft er één teveel voor een vriendenprijsje. Omgeving Brugge, alvast bedankt! Meyr, K. Legein tel: 050-280403 (België)

Wie heeft...

Burn:Cycle, Mad Dog McCree, Voyeur, Tangram, Dark Castle, Pac Panic, Eyewitness, Shark, Zelda The Wand of Gamelon.

tel: 043-3434363

Myst + boek 'Spelen met Myst' ruilen voor the 7th Guest nieuwe uitgave zonder progr. Meyr, J.F.K. luikens

tel: 0229-232695

Ik bied aan: Het Grote Wonder, Mad Dog II, Secret Mission, Lost Eden, Alice in Wonderland in ruil voor Asterix: De Uitdaging van de Caesar, Inca, Kether, Master Labyrinth, Marco Polo,

tel: 010-4271808

Voor de gelijke oversteek: Escape From Cybercity tegen Secret Mission of Golf Palm M. De La Fonteijne

tel: 058-2660487

Ik bied aan: Peacekeeper Gun en Caesars World of Gambling. Graag rullen tegen Flashback, Dimo's Quest of Lingo.

tel: 071-5324560 (na 18.00 uur!)

<u>Geliik oversteken</u>

Myst, Litil Divil, Top Gun, Domino, Compton's Encyclopedie, Mega Popclassics, USA World Cup '94, NL Filmfestival 95, Muziekkado, BonJovi Unp., Alles over

tel: 0162-522307

Te Koop: Karaoke Mixer + 3 CD-i's: Karaoke, Voetbal, Nederlandse hits 2, Nederlandse hits 3, + Micro. Alles compleet 4.500 Bfr. of 250 gulden. tel: 03-8774290 (België)

Wil spellen ruilen voor Hardrock CD-i's ook metal. Ik heb o.a. Mad Dog McCree I, The 7th Guest, Family Games I, Pinball, Link, Domino, Battleship.

tel: 072-5062908

A. De Bruijn Mijn CD-i Internet Pakket kopen met toetsenbord? tel: 073-6149725

CD-i speler 472 met Cartridge, afstandbediening, inclusief drie games: Arcade Classics+ Dino-Zombi's, Family Games II, Diverse Demo's. Alles in perfecte staat voor f 400,-1 Doeselaar

tel:010-4568536

Te koop: CD-i speler met Cartridge, Spellen: Marco Polo, Kingdom Shadoan, Mad Dag McCree, Kether, Dansen + 2 Demo's. Fam. Dros

tel: 0183-443347

Chaos Control, Philips encyclopedie, Apprentice, Burn:Cycle, Mad Dog Mc Cree I, Dragon's Lair II, 7th Guest, Litil Divil, Thunder in Paradise, Earth Command, Who shot Johnny Rock. P.L.H. Langeveld

CD-i speler, Cartridge, Gamepad, Peacekeeper Gun, 20 CD-i's en een Philips CD-i Karaoke speler 3 Micofoons, 7 Karaoke CD-i's, 6 mtr. Scarkabel alles 1 jaar oud prijs f 950,-A. Kuik

tel: 0592-241818

tel: 071-3610393

Te koop CD-i Internet Pakket 3 maanden gebruikt in doos, vraagprijs f 235,-

E. Wesemann

tel: 010-4860857/0660-235250

CD-i Speler (450) incl. Cartridge, 3 jaar garantie, 3 spellen, Encyclopedie en 5 Demo's f 450,-N. Lemmers

tel: 023-5342432

Zelda De Toverstaf van Gamelon, Hotel Mario kopen of ruilen voor andere Zelda Meyr, Oudekerk spellen of Braindead.

tel: 0597-333109

CD-i speler te koop met: Gamepad, Video Cartridge, 8 spellen, encyclopedie, 4 info CD-i's voor 14,000 Bfr. of f 800,-Gino van Wayenberghe

tel:09-3466830, vanuit Nederland: 0032-93466830

Te Koop: CD-i 210 met 75 titels, Cartridge, Game pad, Pistool, Keycontrol,

J.v.d. Wel Internet Pakket. Alles in zeer goede staat voor f 3000,-

tel: 0255-514251

Te Koop: CD-i Internet pakket nooit gebruikt voor maar f 150,-!!!

M. Groesbeek tel: 010-4554002

Wie wil Apprentice ruilen voor Shadoan deel 2.

Meyr, Tummers tel: 0546-810983

Voor deze service vragen wij een kleine vergoeding in de orm van f 2,50 administratie-kosten. Als jullie extra acht willen voor je advertentie, geven wij een fris eurfje mee voor de meerprijs van f 2,50. Wil je jouw CD-i's in de etalage? Vul de bon elders in dit blad in en stuur 'm naar CD-interactief, postbus 3389, 2001 DJ in

Deze rubriek is uitsluitend voor particulieren. Als wij het bben dat iemand met commerciële bedoelingen spullen aanbiedt, gaat het feest niet door. Het is niet de bedoeling dat jullie een nest puppies aan-

bieden. Hoe schattig ook, deze rubriek is alleen voor CD-i (& Video CD)-titels en -spelers.

Alleen aanmelden via de bon in het blad, mits voldoende

gefrankeerd en ingevuld met naam en adres. Vergeet niet in de advertentie-tekst naam en telefoonnummer te vermelden. We kunnen geen foto's, tekeningen o.i.d. plaatsen. Wij nemen geen verantwoording voor de inhoud van de advertenties. We behouden ons het recht voor advertenties zonder opgaaf van redenen te weigeren. Plaatsing is niet gegarandeerd. Het kan voorkomen dat het een tijdje duurt voordat de advertentie geplaatst wordt.

Je doel: een hulpeloze vrouw redden. Je attríbuten: een lange regenjas, een vervallen kantoor en een mooie secretaresse.

> Wat doe je als maffiabaas Antonio Baresi je met getrokken pistool duidelijk maakt dat jij de aangewezen persoon bent om zijn ontvoerde vrouw Monica te vinden? Juist, dan ga je meteen op pad!

> Begin je in een verlaten loods, op je kantoor of neem je eerst een kijkje in de nachteluh? Deze en vele andere keuzes zijn aan jou als je besluit in de voetsporen te treden van Philip Marlowe en al die andere detectives uit het film-noir tijdperk.

Neerlands eerste interactieve detective op CD-i!

Met onder andere *Isa Hoes*, *Alex Alberts* en *Jerusha Geelhoed*. De Nederlandse voice over is van Jiskefet's *Kees Prins*.

f 29,95/Bfr. 599

Afspeelbaar op alle CD-i spelers met een digitale video rartridge en een standaard televisie.

De Zaak van Sam is alleen verkrijgbaar via CD-interactief, Kijk in de Balie en vul de bon in dit nummer in.

De Zaak van Sam is een productie van de Nederlandse Film en Televisie Academie, Met steun van het LIRA fonds.

Philips Research Laboratories Redhill en Philips Corporate Design, Technische realisering: NOB Interactive.

De CD-i De Zaak van Sam is een uitgave van Bombilla/VNU Interactive Media en wordt gedistribueerd door het Haarlems Uitgeef Bedrijf.

Philipscdi.com

Koken een interactieve belevenis? Dat kan nu met de CD-i De Spaanse Keuken Thuis. In ruim zestig minuten video, dia's, geluid en tekst onthult een professionele kok stap voor stap de geheimen van de authentieke Spaanse keuken. Met het bijbehorende kookboek is de informatie van de CD-i ook in de keuken binnen handbereik.

Nieuw!

f49,95 Bfr.999

Ook verschenen in de serie Wining & Dining is De Italiaanse Keuken Thuis. De Franse Keuken Thuis verschijnt binnenkort.

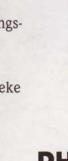
De Spaanse Keuken Thuis is een unieke verzameling van heerlijke recepten, uitgekiende menu's en unieke wijnsuggesties. Op de CD-i vindt u tevens informatie over voedings-

wetenswaardigheden over de specifieke gewoonten en gebruiken in

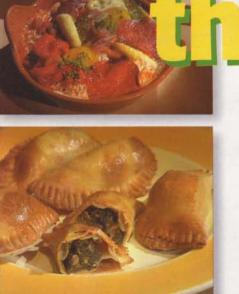
de verschillende Spaanse streken.

waarden, etiquette en vele

Philipscdi.com

iBuen pr

Multi Media Club Zo kunt u bestellen:

tel. 070/23 30 03 - fax 070/23 34 89